

Foto. RDOŚ Białystok

Deklaracja środowiskowa za rok 2023

EMAS

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.20-001-62

Obiekty objęte rejestracją:
siedziba w Białymstoku,
Wydział Spraw Terenowych w
Łomży i Suwałkach

Białystok, maj 2024 r., Wydanie IX

SPIS TREŚCI

1. SŁOWO WSTĘPNE.....	3
2. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS ORGANIZACJI.....	4
3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA.....	11
4. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO.....	13
5. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE.....	19
5.1 Identyfikacja aspektów środowiskowych bezpośrednich.....	19
5.2 Identyfikacja aspektów środowiskowych pośrednich.....	23
6. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE.....	28
7. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ.....	30
7.1 Zobowiązania dotyczące zgodności.....	30
7.2 Główne wskaźniki efektywności środowiskowej.....	31
7.3 Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami środowiskowymi pośrednimi.....	43
7.4 Edukacja ekologiczna.....	53
7.5 Inne działania RDOŚ w Białymstoku o charakterze pro-środowiskowym.....	56
8. PODSUMOWANIE.....	57
9. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS.....	57
10. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO.....	58

SPIS TABEL

Tab. 1 Zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w latach 2020-2023	8
Tab. 2 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich z określeniem ich wpływu na środowisko	20
Tab. 3 Wykaz samochodów znajdujących się w posiadaniu RDOŚ w Białymstoku	23
Tab. 4 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych pośrednich znaczących z określeniem ich wpływu na środowisko oraz powiązań z wymaganiami prawnymi	25
Tab. 5 Roczne cele odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych	29
Tab. 6 Ilość odpadów niebezpiecznych na jednego pracownika w latach 2020-2023 (zgodnie z kartami ewid. i kartami przekazania odpadów)	33
Tab. 7 Ilość wszystkich wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg w przeliczeniu na jednego pracownika w latach 2020-2023 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)	33
Tab. 8 Roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika	34
Tab. 9. Roczne zużycie paliwa w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku w litrach	35
Tab. 10 Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej – emisja substancji szkodliwych w przeliczeniu na jednego pracownika	36
Tab. 11 Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)	38
Tab. 12 Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody)	39
Tab. 13 Wykaz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	40
Tab. 14 Ilość wydanych przez organ decyzji, postanowień, opinii w 2023 r.	43

SPIS RYSUNKÓW

Ryc. 1 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	39
Ryc. 2 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów ochrony dla rezerwatów	42

SŁOWO WSTĘPNE

Szanowni Państwo!

Przekazuję Państwu kolejne, zaktualizowane wydanie naszej deklaracji środowiskowej przedstawiającej nie tylko podstawowe informacje o Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, ale przede wszystkim nasze osiągnięcia na przestrzeni ostatnich lat, w tym informacje obejmujące efekty działalności środowiskowej uzyskane w 2023 r.

Deklaracja środowiskowa jest dla nas ważnym sposobem prowadzenia dialogu z naszymi klientami i osobami zainteresowanymi naszą działalnością. Deklaracja jest też jednym z dowodów spełnienia przez nasz urząd wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekoczarzadzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Działania podejmowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Białymstoku ukierunkowane są na nieustanne doskonalenie polityki środowiskowej. Znajduje to odzwierciedlenie w ciągłej poprawie skuteczności działań proekologicznych i efektów działalności środowiskowej.

Zachęcam serdecznie do zapoznania się z naszą deklaracją środowiskową Wszystkich zainteresowanych naszymi działaniami.

Z poważaniem

p.o. Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Białymstoku

D. Kozłowski

Dorian Kozłowski

Białystok, 3 kwietnia 2023 r.

2. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS ORGANIZACJI

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku (RDOŚ w Białymstoku) powstała 15 listopada 2008 roku na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych i przedsięwzięć oraz zarządzania ochroną przyrody, w tym obszarami Natura 2000. RDOŚ w Białymstoku jest organem administracji rządowej niezespolonej (kod działalności NACE/PKD84) i zgodnie z rozporządzeniem EMAS klasyfikuje się do małych organizacji.

RDOŚ jest państwową jednostką budżetową, przy pomocy której swoje zadania wykonuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Funkcję organu wyższego stopnia w stosunku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Dyrektor wykonuje zadania w zakresie ochrony przyrody przy pomocy Regionalnego Konserwatora Przyrody, który jednocześnie pełni funkcję Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Organami opiniodawczo-doradczymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku są:

- w zakresie ocen oddziaływania na środowisko - Regionalna Komisja do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko,
- w zakresie ochrony przyrody – Regionalna Rada Ochrony Przyrody.

RDOŚ w Białymstoku jest organem egzekwowania wymagań prawnych w rozumieniu ustawy o krajowym systemie ekzarządzania i audytu EMAS.

Nazwa i adresy

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku	Wydział Spraw Terenowych I w Suwałkach	Wydział Spraw Terenowych II w Łomży
ul. Dojlidy Fabryczne 23 15 - 554 Białystok tel. 85 740 69 81 fax. 85 740 69 82 biuro@bialystok.rdos.gov.pl	ul. Utrata 9A 16 - 400 Suwałki tel./fax 87 56-55-200 sekretariat.suwalki@bialystok.rdos.gov.pl	ul. Nowa 2 18 - 400 Łomża tel. 519-186-895 sekretariat.lomza@bialystok.rdos.gov.pl

Lokalizacja obiektów i jej otoczenie

Główna siedziba RDOŚ w Białymstoku - ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok – lokale mieszczą się w zabytkowym Pałacu Hasbacha (pow. użytkowa 531 m²). Wynajmowane są od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku.

Dodatkowo wynajmowane są:

- pomieszczenie biurowe przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15 – 554 Białystok, o powierzchni 25 m²,
- pomieszczenie do realizacji projektu POIS.02.04.00-00-191/16 przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15 – 554 Białystok, o powierzchni 30,2 m²,
- archiwum zakładowe – dwa pomieszczenia zlokalizowane przy ul. Dojlidy Fabryczne 23 o pow. użytkowej 42,40 m² oraz 25 m² z przeznaczeniem na archiwum,
- magazynek jednostki – pomieszczenie zlokalizowane w budynku przy ul. Dojlidy Fabryczne 23 w Białymstoku (pow. użytkowa 9,20 m²).

Foto. RDOŚ Białystok

Siedziba RDOŚ w Białymstoku (wraz z dodatkowo wynajmowanymi pomieszczeniami) jest położona w południowo-wschodniej części Białegostoku na obszarze na którym występują: tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny komunikacyjne. Obecnie najbliższe sąsiedztwo stanowi: Park Lubomirskich, teren Zakładu Sklejek Biaform, domy wpisane do rejestru zabytków przy ul. Ks. Suchowolca, zespół Stawów Dojlidzkich. Przy zespole pałacowym Hasbacha znajduje się zieleni należąca do parku założonego na przełomie XIX/XX wieku w zakresie kompozycji parkowej wraz ze starodrzewem. Przedmiotowy teren charakteryzuje się lokalnym mikroklimatem wynikającym z braku wysokiej, zwartej zabudowy i dużą ilością powierzchni otwartych.

Wydział Spraw Terenowych I w Suwałkach – pomieszczenia zlokalizowane przy ul. Utrata 9A, Suwałki 16-400 - lokale administracyjne w budynku stanowiącym własność Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Regionalnej Dyrekcji. W budynku wynajmowane są trzy pokoje na parterze o łącznej powierzchni 39,69 m². Budynek usytuowany jest w centrum miasta, w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W sąsiedztwie siedziby WST I nie istnieją większe obszary zagospodarowane zielenią. Zieleni urządzona występuje w postaci trawników, żywopłotów, ogrodów przy zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Wynajmowany jest również garaż.

Wydział Spraw Terenowych II w Łomży zlokalizowany jest przy ul. Nowa 2, 18-400 Łomża, lokal wynajmowany jest od Prezydenta Miasta Łomża (budynek Skarbu Państwa o pow. użytkowej 32,9 m²). W budynku wynajmowane są dwa pokoje na II piętrze. Budynek jest usytuowany w centrum miasta, w sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa i usługowa, ponadto w sąsiedztwie znajduje się park miejski i cmentarz.

Położenie wszystkich obiektów RDOŚ: w Białymstoku, Łomży i Suwałkach dotyczy ośrodków miejskich, w których zapewniona jest pełna infrastruktura techniczna w zakresie m.in.: pomieszczeń administracyjnych; gospodarki wodno-ściekowej (wodociągi, scentralizowany system kanalizacyjny), gospodarki energetycznej (zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w sieci ciepłownicze, gazowe), gospodarki odpadowej, połączeń komunikacyjnych, lokalnego transportu zbiorowego (komunikację miejską), linię telefoniczną, przekaźniki telefonii komórkowej.

Dodatkowo w ramach projektu POIS.02.04.00-00.0108/16 „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zakupiła nieruchomości o łącznej powierzchni 4,93 ha:

1. działka ewidencyjna nr 284, obręb 30 Żegary, gmina Sejny, powiat sejneński, powierzchnia 1,36 ha, użytek – LsVI,
2. działka ewidencyjna nr 375, obręb 10 Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór, powiat sokólski, powierzchnia 0,27 ha, użytek – Tr, W
3. działka ewidencyjna nr 255, obręb 12 Makowlany, gmina Sidra, powiat sokólski, powierzchnia 1,89 ha, użytek - ŁV, ŁVI, LsV, LzVI, W, N
4. działka ewidencyjna nr 254, obręb 12 Makowlany, gmina Sidra, powiat sokólski, powierzchnia 0,71 ha, użytek - ŁV, ŁVI, N, LsV, LzVI, W
5. działka ewidencyjna nr 252, obręb 12 Makowlany, gmina Sidra, powiat sokólski, powierzchnia 0,70 ha, użytek - ŁVI, LsV, W, N

Jednocześnie, ze względu na niezakończoną realizację projektu powyższe nieruchomości nie zostały objęte zakresem obiektów objętych rejestracją w EMAS.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

Kierownictwo Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku

Beata Bezubik

Foto. RDOŚ Białystok

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku -
Regionalnego Konserwatora Przyrody

Marta Czołpik

Foto. RDOŚ Białystok

Tabela 1. Zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w latach 2020-2023

Rok (stan na 31 grudnia)	2020	2021	2022	2023
Zatrudnienie (liczba etatów)	59,3	53	59	55

Struktura organizacyjna

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Białymstoku realizuje swoje zadania w oparciu o następujące wydziały merytoryczne:

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko (WOOS) realizuje zadania dotyczące przeprowadzania ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub uczestniczy w tych ocenach, realizuje zadania z zakresu wydawania pozwoleń emisyjnych dla przedsięwzięć na terenach zamkniętych oraz zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami oraz udostępniania informacji o środowisku. Prowadzi również obsługę Regionalnej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (WPN) realizuje zadania z zakresu ochrony gatunkowej i obszarów wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo, ochrony i zarządzania obszarami Natura 2000 oraz realizuje zadania dotyczące udziału w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych, a także zadania z zakresu prowadzenia publicznie dostępnych wykazów danych o środowisku i jego ochronie. Wydział ten prowadzi również obsługę Regionalnej Rady Ochrony Przyrody.

Wydział Organizacyjno – Finansowy (WOF) realizuje sprawy wynikające z zadań Regionalnego Dyrektora w zakresie obsługi finansowej, kadrowej, prawnej i organizacyjnej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych - zapewnienia przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Wydział Spraw Terenowych I z siedzibą w Suwałkach – realizuje ustawowe zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatów: suwalskiego, sejneńskiego, augustowskiego.

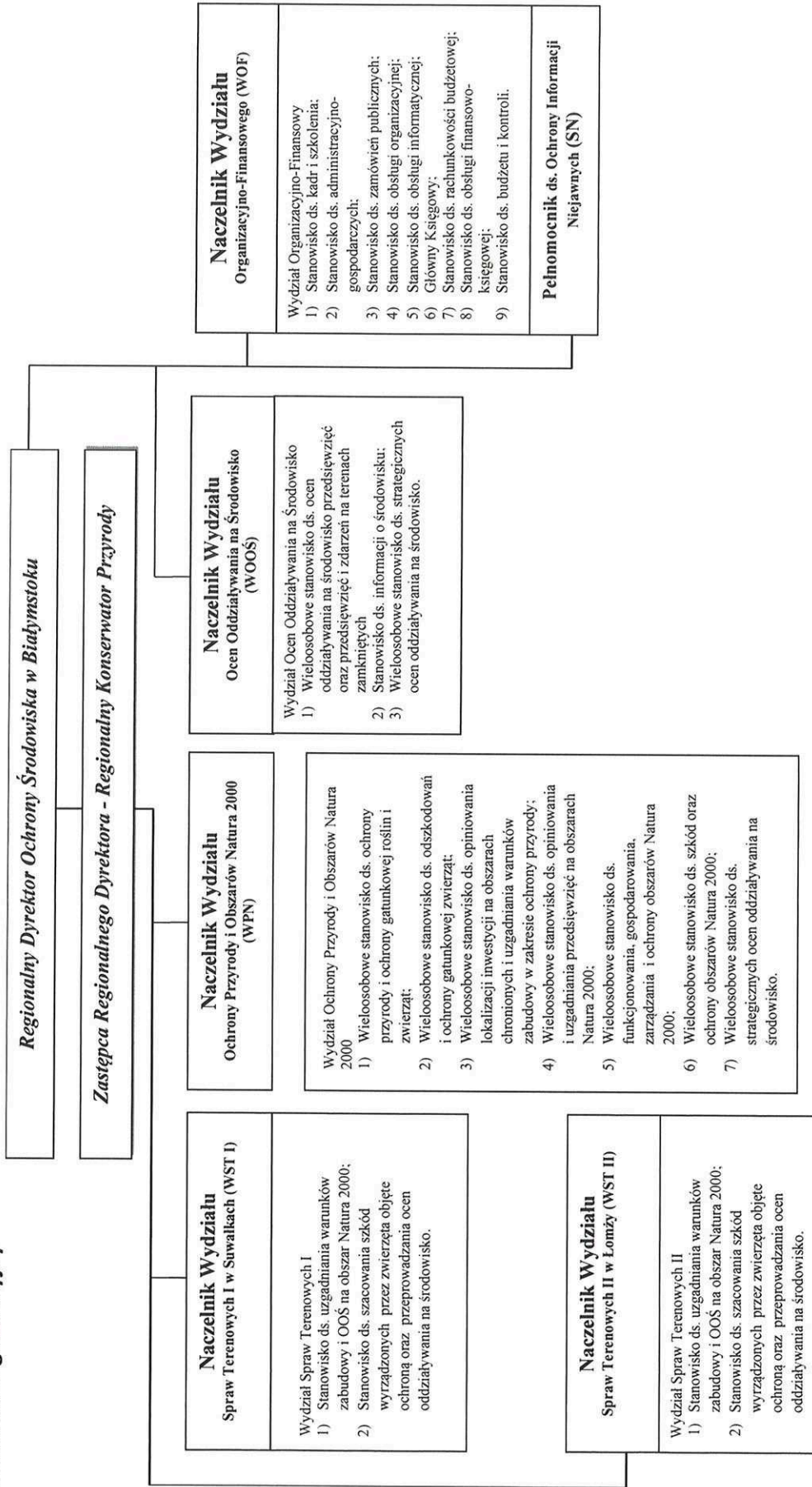
Wydział Spraw Terenowych II z siedzibą w Łomży - realizuje ustawowe zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatów: łomżyńskiego, kolneńskiego, zambrowskiego, grajewskiego i wysokomazowieckiego.

Szczegółowy zakres zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, realizowanych przez ww. komórki organizacyjne ustala Regulamin organizacyjny RDOŚ w Białymstoku. Komórki organizacyjne Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku realizują zadania i prowadzą sprawy zgodnie z przypisanymi kompetencjami i obowiązującymi procedurami, uwzględnionymi w zakresie systemu ek zarządzenia i audytu EMAS. Regionalna Dyrekcja działa zgodnie z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Odnosi się to zarówno do sfery wykonywania ustawowych zadań, jak i własnego oddziaływania na środowisko, poprzez wykorzystywanie powierzonych jej zasobów.

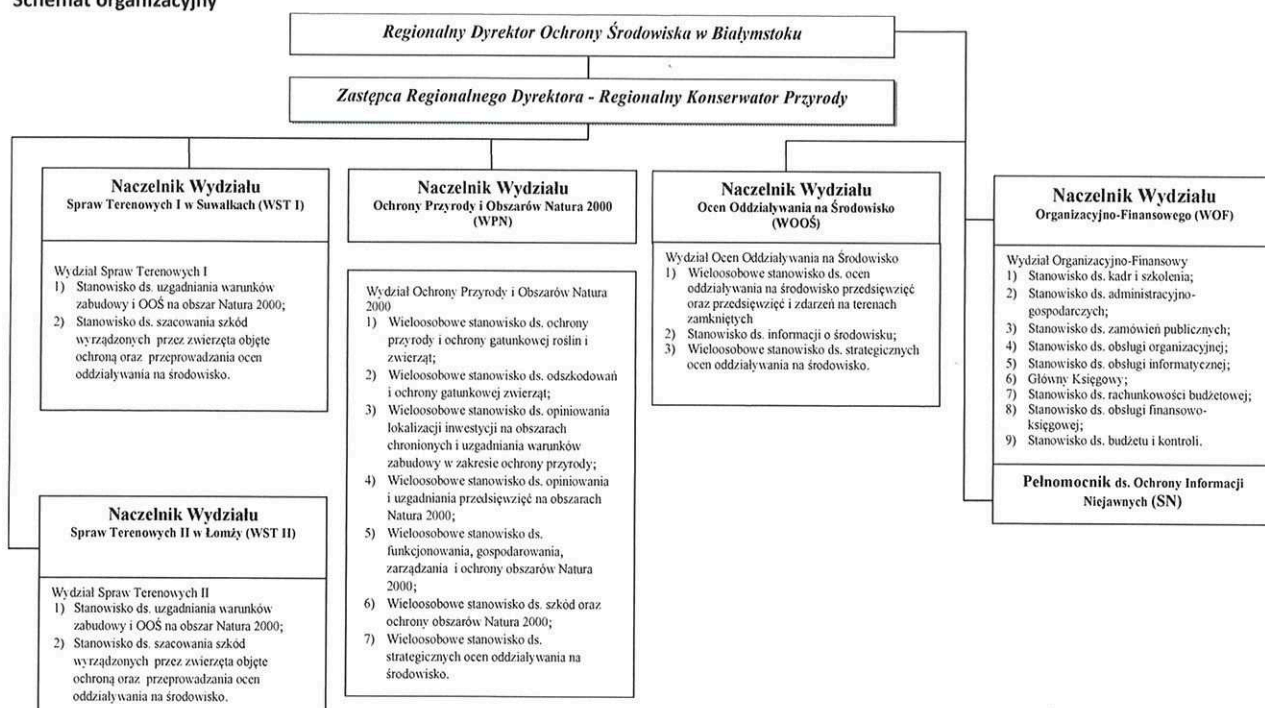
REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

Schemat organizacyjny

Schemat organizacyjny

Do podstawowych zadań RDOŚ, które z uwagi na specyfikę urzędu w sposób naturalny wpisują się w system EMAS należą:

- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach; na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- wydawanie decyzji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- przekazywanie danych do bazy danych, o której mowa w art. 128 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- współpraca z organizacjami ekologicznymi, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecenia ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku odpowiada za ww. zadania oraz wydaje akty prawa miejscowego w postaci zarządzeń, w zakresie swoich kompetencji.

Akty prawne stanowiące podstawę działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 17/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku;
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 25/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 września 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku.

RDOŚ w Białymstoku jest jednym z urzędów, który stoi na straży przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska. Wdrożony i funkcjonujący system EMAS w naszej organizacji zobowiązuje nas do bycia przykładem dla innych w tym zakresie, dlatego też RDOŚ w Białymstoku spełnia wymagania prawne, w tym obowiązki sprawozdawcze, dotyczące jej aspektów bezpośrednich. Nasza organizacja respektuje ustawę o utrzymaniu czystości i porządku oraz obwieszczenie Rady Miasta Białystok z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białystok. Ponadto zgodnie z art. 284-289 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, co roku do marszałka

województwa podlaskiego składane jest „Zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat”. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) składany jest roczny raport dotyczący emisji do powietrza, który jest wprowadzany do bazy danych o emisjach gazów cieplarnianych i substancji. Zużyte tonery oraz sprzęt komputerowy przekazywane są do uprawnionych podmiotów oraz ewidencjonowane w oparciu o karty przekazania odpadów.

3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest zobowiązana do działań mających na celu ochronę środowiska przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb społeczeństwa oraz przyszłych pokoleń. Działania te znalazły swoje odzwierciedlenie w polityce środowiskowej, która została ustanowiona w ramach wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS. To w niej zostały zawarte ogólne zamiary i kierunek działania Urzędu w odniesieniu do efektów jego działalności środowiskowej oraz główne cele środowiskowe Urzędu jak również kluczowe zobowiązania w tym zobowiązanie do ciągłego doskonaleniu w celu poprawy efektów działalności środowiskowej (w tym doskonalenia tych efektów). Za realizację postanowień Polityki środowiskowej odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku. Polityka środowiskowa została zakomunikowana wszystkim pracownikom i społeczeństwu oraz jest przedstawiana współpracującym z Urzędem organizacjom i wykonawcom. Polityka Środowiskowa jest dostępna w siedzibie Regionalnej Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz na stronie internetowej www.gov.pl/web/rdos-bialystok. Propozycje aktualizacji Polityki środowiskowej mogą być zgłaszane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku za pośrednictwem pełnomocnika ds. EMAS.

Foto RDOŚ Białystok

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego w zakresie zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000. Pracą Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku kieruje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, który jest organem administracji rządowej niezespołonej.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku biorąc pod uwagę swoją misję: „Mając na względzie jakość życia obecnego i przyszłych pokoleń, realizując politykę państwa, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku troszczy się o ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska - realizowaną pod hasłem: chronimy przyrodę województwa podlaskiego oraz wizję działania, którą jest profesjonalna administracja świadcząca obywatelom i instytucjom usługi w zakresie środowiska o coraz lepszej jakości oraz dążąca do zachowania dziedzictwa naturalnego w stanie co najmniej nie pogorszonym - tworzy profesjonalną, nowoczesną, racjonalną i otwartą na współpracę organizację przyczyniającą się do sprawnego i efektywnego zarządzania środowiskiem i jego ochroną.

Priorytetem działalności naszej organizacji jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych i standardów jakości środowiska.

Wszyscy pracownicy są świadomi jaki jest cel istnienia organizacji oraz znają jej kontekst i w sposób naturalny zobowiązują się do ochrony środowiska, m.in. poprzez zapobieganie zanieczyszczeniom i ochronę przyrody. Nasze działania i zobowiązania skierowane są na wypełnianie ustawowych zadań na najwyższym poziomie merytorycznym, którym towarzyszy m.in. zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do tych zmian, ochrona bioróżnorodności i ekosystemów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku promuje działania prośrodowiskowe wynikające z systemu ekzarządzania i audytu EMAS i pełni angażuje pracowników w działania mające na celu utrzymanie i rozwój funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego

Zobowiązujemy się do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy efektów działalności środowiskowej w tym do ciągłego doskonalenia efektów działalności środowiskowej.

Zobowiązujemy się do spełniania zobowiązań dotyczących zgodności i wykonywać nasze działania w pełni przestrzegając określonych procedur oraz wymagań prawnych i innych, mających zastosowanie w działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody,
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz innymi formami ochrony przyrody,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku,
- udostępnianie informacji o środowisku.

Pośredni wpływ na środowisko związany z realizacją zadań przyczynia się do: zapewnienia zachowania standardów jakości środowiska, zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, usprawnienia systemu zarządzania informacją o środowisku.

W obszarze bezpośrednich aspektów środowiskowych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi działania polegające na wprowadzeniu dobrych praktyk urzędu (m.in. oszczędzanie papieru, energii, wody) w ramach tzw. „zielonej administracji”.

Niniejsza polityka środowiskowa stanowi podstawę do ustalania i przeglądu celów oraz zadań środowiskowych, jest realizowana przez wszystkich pracowników oraz jest publicznie dostępna.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Białymstoku
Krzysztof Borschuk

4. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

System Zarządzania Środowiskowego EMAS funkcjonuje w RDOŚ w Białymstoku od 2015 r. Pozwala on w pełni zidentyfikować i nadzorować wszystkie obszary działalności mające lub mogące mieć wpływ na środowisko.

W ramach systemowego podejścia realizowana jest zasada ciągłego doskonalenia. SZŚ EMAS ustanowiliśmy, aby osiągnąć stałą poprawę zarządzania środowiskowego w naszej organizacji. Dotyczy on ogólnego systemu

zarządzania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, który obejmuje strukturę organizacyjną, czynności planowania, zakres odpowiedzialności, praktyki, procesy i zasady służące rozwijaniu, wdrażaniu, osiąganiu, przeglądowi i utrzymaniu polityki środowiskowej oraz zarządzaniu aspektami środowiskowymi. Spełnienie wymagań EMAS przez RDOŚ w Białymstoku zostało potwierdzone wpisem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do rejestru systemu ek zarządzenia i audytu EMAS, w dniu 26 listopada 2015 r., pod numerem (PL 2.20-001-62), zgodnym z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25.11.2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w

systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie EMAS. Potwierdzeniem wdrożenia i funkcjonowania SZŚ w RDOŚ w Białymstoku zgodnie z Rozporządzeniem EMAS jest systematyczna weryfikacja przez niezależnego weryfikatora środowiskowego i utrzymanie w rejestrze EMAS.

Funkcjonujący w RDOŚ w Białymstoku System Zarządzania Środowiskowego wg. EMAS został wkomponowany w obowiązujące w RDOŚ w Białymstoku procedury kontroli zarządczej i jest zgodny z wymaganiami EMAS. Zasadami działania organizacji w duchu EMAS, realizowanymi w Regionalnej Dyrekcji, jest zgodność ze wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze środowiska, które dotyczą działalności oraz zaangażowania pracowników na każdym szczeblu. System Zarządzania Środowiskowego integruje w sobie zarządzanie przez procesy, cele, kompetencje. W ramach funkcjonującego SZŚ uwzględnione zostały zmiany do Rozporządzenia EMAS zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r zmieniającym załączniki I, II oraz III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie EMAS oraz w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/2026

z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik IV do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS. Zmiana weszła w życie 9 stycznia 2019 r. Ponadto w ramach funkcjonującego SZŚ wykorzystano zalecenia zawarte w dokumencie referencyjnym dla sektora administracji publicznej (decyzji Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia WE nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Celem SZŚ jest poprawa funkcjonowania organizacji w zakresie bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko. Wdrażając wymogi związane ze zmianami Rozporządzenia EMAS na etapie przeglądu środowiskowego m.in.:

- został określony kontekst organizacji. Określono czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla celu działania RDOŚ w Białymstoku oraz te, które wpływają na zdolność organizacji do osiągnięcia zamierzonych wyników jej systemu zarządzania środowiskowego,
- określono warunki środowiskowe będące pod wpływem organizacji lub mogące mieć wpływ na organizację. Na terenie województwa podlaskiego, z racji geograficznego położenia, znajduje się wiele obszarów chronionych i siedlisk chronionych gatunków. Ma to bezpośrednie przełożenie na działanie RDOŚ w Białymstoku oraz znaczenie na podejmowane rozstrzygnięcia i wpływ na środowisko jak również świadomość mieszkańców i ich zainteresowanie efektami działalności organizacji.
- określono także zainteresowane strony istotne dla systemu zarządzania środowiskowego funkcjonującego w RDOŚ w Białymstoku oraz istotne potrzeby i oczekiwania tych stron w kontekście zobowiązań dotyczących zgodności,
- określono ryzyka i szanse związane z aspektami środowiskowymi, zobowiązaniami dotyczącymi zgodności i innymi wymaganiami określonymi w ramach kontroli zarządczej.

Zakres systemu zarządzania środowiskowego (SZŚ) obejmuje realizację wszystkich ustawowych zadań w zakresie ochrony środowiska na obszarze województwa podlaskiego. System zarządzania środowiskowego jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony we wszystkich lokalizacjach RDOŚ w Białymstoku tj. przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok (siedziba główna), ul. Utrata 13, Suwałki 16-400 (WST I), ul. Nowa 2, Łomża 18-400 (WST II). W ramach systemu zarządzania dokonana została identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych bezpośrednich i pośrednich. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe związane są z procesami merytorycznymi. Żaden z nich nie został wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego.

Ważną cechą systemu EMAS jest przekazywanie społeczeństwu informacji na temat środowiskowych wpływów organizacji za pośrednictwem opracowanej Deklaracji Środowiskowej. Odpowiedzialność za system zarządzania środowiskowego spoczywa na Regionalnym Dyrektorsze Ochrony Środowiska w Białymstoku, który określa wytyczne dla ustanawiania celów środowiskowych, zapewnia zasoby i otoczenie konieczne do doskonalenia SZŚ, promuje ciągłe doskonalenie oraz wspiera ten proces. Do koordynacji systemu ekzarządzania i audytu powołany został pełnomocnik ds. EMAS, który otrzymał zakres uprawnień od Regionalnego Dyrektora. Pełnomocnik ds. EMAS jest pracownikiem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku i pełni swoje obowiązki oraz korzysta z powierzonych mu uprawnień, łącząc je z podstawowym zakresem obowiązków. Pełnomocnik ds. EMAS jest jednocześnie audytorem wewnętrznym i współdziała z 5 audytorami wewnętrznymi. Pracownicy RDOŚ zostali powiadomieni o powołaniu Pełnomocnika oraz audytorów wewnętrznych na spotkaniu Dyrekcji i Pracowników. Wsparcie Pełnomocnika przy podejmowaniu decyzji i realizacji zadań związanych z prawidłowym działaniem systemu EMAS stanowi Zespół ds. EMAS utworzony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Ponadto kierownictwo angażuje pracowników do prac związanych z utrzymaniem systemu EMAS oraz w proces mający na celu ciągłą poprawę efektów działalności środowiskowej, m.in. poprzez udział w przygotowywaniu materiałów do przeglądu środowiskowego, opracowywaniu deklaracji środowiskowej, przygotowywaniu się do audytów

środowiskowych.

Podstawowe elementy Systemu Zarządzania Środowiskowego to: kontekst organizacji, polityka środowiskowa, zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych, aspekty środowiskowe, planowanie, działania odnoszące się do ryzyk i szans, przegląd środowiskowy, cele środowiskowe, przywództwo, role, odpowiedzialność i uprawnienia, zasoby, kompetencje, świadomość, komunikacja, udokumentowane informacje, nadzór nad udokumentowanymi informacjami, działania operacyjne, gotowość i reagowanie na awarie, zobowiązania dotyczące zgodności, zgodność z prawem, ocena efektów działalności, monitorowanie i pomiary, analiza i ocena, ocena zgodności, nadzór nad udokumentowanymi informacjami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania, niezgodności i działania korygujące, ciągłe doskonalenie.

Polityka środowiskowa jest podstawowym warunkiem funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego w RDOŚ w Białymstoku. Odpowiedzialność za jej opracowanie ciąży na najwyższym kierownictwie. Dokument ten tworzy podwaliny całego systemu zarządzania, gdyż zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska. Jest odpowiednia do celu istnienia organizacji. Zawarta w Polityce środowiskowej zasada zrównoważonego rozwoju jest zasadą ustrojową przyjętą w Unii Europejskiej i zasadą uznawaną przez kraje członkowskie za podstawę polityki ekologicznej.

Bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe zostały zidentyfikowane na etapie przeglądu środowiskowego. Zidentyfikowane aspekty środowiskowe bezpośrednie i pośrednie oraz kryteria oceny aspektów środowiskowych zostały przedstawione w Rejestrze Aspektów Środowiskowych dostępnym w organizacji. Rejestr jest okresowo przeglądany i weryfikowany przez Pełnomocnika ds. EMAS i Zespół ds. EMAS (minimum 1 raz na rok) i w razie potrzeby aktualizowany np. w przypadku zmiany wymagań prawnych. Ponadto każda komórka organizacyjna RDOŚ w Białymstoku w przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych, zobowiązana jest zgłosić ten fakt do pełnomocnika ds. EMAS.

W procesie identyfikacji wymagań prawnych analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego, akty prawne, pozwolenia, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ. W celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami dotyczącymi środowiska, przeprowadzane są minimum raz w roku wewnętrzne audyty środowiskowe będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Przeprowadzane są również raz w roku przeglądy zarządzania, w ramach których następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ. W celu zapewnienia sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji i do mających zastosowanie wymagań prawnych, m.in.: Systemu Informacji Prawnej - Lex, „dysku ogólnego”- służącego do wewnętrznej komunikacji w RDOŚ w Białymstoku, Internetu, poczty elektronicznej, szkoleń – zgodnie z Indywidualnymi Planami Rozwoju Zawodowego oraz konsultacji z radcą prawnym.

Podstawą rozwoju systemu zarządzania jest wyznaczanie sobie celów środowiskowych. W Polityce środowiskowej RDOŚ w Białymstoku zostały zapisane priorytety, które mają przełożenie na cele i zadania do osiągnięcia w kolejnych latach. Przyjęte do realizacji cele i zadania w zakresie SZŚ są zatwierdzane przez Regionalnego Dyrektora. Sposób realizacji celów określony został w dokumencie Plan działalności RDOŚ. Dokument ten zawiera szczegółowe zadania realizujące dany cel, mierniki określające stopień ich realizacji, planowaną wartość miernika określającego stopień realizacji celów do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy plan. Plan działalności RDOŚ, w oparciu o który wyznaczono cele i zadania środowiskowe jest dokumentem podlegającym nadzorowi zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kontroli zarządczej. Planowanie odbywa się z uwzględnieniem ryzyk i szans, dzięki czemu możliwe jest zwiększenie skuteczności systemu zarządzania, poprawa wyników oraz zapobieganie negatywnym wpływom. Przy określaniu ryzyk i szans uwzględniono ich powiązania z aspektami środowiskowymi, zobowiązaniami dotyczącymi zgodności oraz innymi wymaganiami określonymi w procedurze kontroli zarządczej. W odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych, które są powiązane z procesami merytorycznymi - RDOŚ w Białymstoku w ramach przeglądu środowiskowego określił i udokumentował efekt środowiskowy, zainteresowane strony, ryzyka i szanse, czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, cykl życia produktu. Skoncentrowano się na tych rodzajach ryzyka i

szansach, które dają możliwość z jednej strony zapobiegania niepożądanym skutkom, a z drugiej strony pozwalają na dążenie do stałej poprawy działalności środowiskowej organizacji.

Najwyższe kierownictwo zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do utrzymania i doskonalenia Systemu Zarządzania Środowiskowego. Zasoby te obejmują odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników, infrastrukturę (pomieszczenia biurowe, wyposażenie, sprzęt komputerowy, inne urządzenia, itp.) oraz środki finansowe. Najwyższe kierownictwo powołało przedstawiciela (Pełnomocnik ds. EMAS), który posiada odpowiednie kompetencje i uprawnienia pozwalające mu być odpowiedzialnym m.in. za:

- ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie systemu zarządzania środowiskowego, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia EMAS, oraz
- przedstawianie najwyższemu kierownictwu w trakcie przeglądu zarządzania sprawozdań z wyników funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego, łącznie z zaleceniami dotyczącymi doskonalenia.

Wszyscy pracownicy mają przypisane zadania, odpowiedzialności i uprawnienia oraz posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności do realizacji ustawowych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, w zależności od zajmowanego stanowiska. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk oraz zakresach czynności, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów. Poprzez realizację swoich zadań każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. W ramach projektu pt. Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie wprowadzono w RDOŚ w Białymstoku model kompetencyjny, który ma zastosowanie w procesie rekrutacji i selekcji nowych pracowników. Model kompetencyjny umożliwi lepszą ocenę kompetencji kandydatów do pracy RDOŚ oraz ułatwia nabór kandydatów. W ramach wdrażania jak również funkcjonowania systemu ek zarządzenia i audytu EMAS wszystkie zatrudnione osoby w urzędzie przeszły szkolenia w tym zakresie. Wszystkim pracownikom zapewniono możliwość zaangażowania się we wdrażanie jak i funkcjonowanie SZŚ. Pracownicy są świadomi jak swoją pracą wpływają na środowisko oraz jakie mogą być konsekwencje jeśli nie będą przestrzegać wymagań zawartych w rozporządzeniu EMAS.

Zgodnie z wymogami EMAS Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest zobligowana do wykazania prowadzenia otwartego dialogu ze społeczeństwem oraz innymi zainteresowanymi stronami, w tym ze społecznością lokalną i klientami, w odniesieniu do stanu wpływu na środowisko ich działań, produktów i usług. Do najważniejszych cech systemu komunikacji, mającej na celu budowanie zaufania zainteresowanych stron należą:

- otwartość,
- przejrzystość,
- okresowe przedstawianie informacji dotyczących środowiska.

Komunikacja ze społeczeństwem jest wpisana w charakter działalności RDOŚ i w jej misję. W RDOŚ w Białymstoku występują n.w. formy komunikacji zewnętrznej wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz istnieją i są doskonalone dodatkowe elementy systemu komunikacji zewnętrznej, zapewniające spełnianie wymogów EMAS w zakresie komunikacji.

BIP (Biuletyn Informacji Publicznej)
ePUAP
Strona Internetowa
Publikacja Deklaracji Środowiskowej
Skargi
Wnioski
Uwagi

Współpraca z NGO (organizacje pozarządowe),
Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego,
Współpraca z mediami,
Współpraca z placówkami naukowo-badawczymi,
Udział w szkoleniach/konferencjach oraz organizowanie szkoleń,
Projekty edukacyjne

Komunikacja wewnętrzna – jest prowadzona zgodnie z zasadami ustalonymi w RDOŚ w Białymstoku i obejmuje przepływ informacji:

- pionowej w dół i w górę Urzędu - wzdłuż służbowego podporządkowania określonego w schemacie organizacyjnym,
- poziomej - pomiędzy pracownikami zajmującymi równorzędne stanowiska w Urzędzie i niejednokrotnie pracowników z kilku komórek organizacyjnych.
- komunikacja odbywa się także poprzez:
 - regularne narady kierownictwa Regionalnej Dyrekcji, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników,
 - zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, które są zamieszczane na dysku ogólnym (służącym do komunikacji wewnętrznej pomiędzy wszystkimi pracownikami) oraz są aktualizowane na bieżąco,
 - system EZD (system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją),
 - serwery wewnętrzne pn. „dysk ogólny” i „dysk wewnętrzny” (służące do komunikacji pracowników w danym wydziale),
 - telefony, służbową pocztę elektroniczną, przesyłanie pism obiegiem, BIP.

Wskazany katalog nie jest katalogiem zamkniętym, co zapewnia RDOŚ w Białymstoku zakładaną rozporządzeniem EMAS elastyczność.

Komunikacja, zarówno zewnętrzna jak i wewnętrzna, odbywa się zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Regulaminem Pracy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, a także wynika wprost z opisów stanowisk i zakresów zadań pracowników. Mając świadomość ważnej roli, jaką pełni komunikacja w Urzędzie, stanowi ona jeden z głównych celów doskonalenia. Doskonalenie komunikacji zewnętrznej obejmuje m.in. bieżące usprawnianie i modernizowanie strony internetowej oraz BIP RDOŚ w Białymstoku. Usprawnienie komunikacji zewnętrznej umożliwiło wprowadzenie projektu CU2 oraz ePUAP-u, co przełożyło się na zwiększenie ilości wysyłanych i odbieranych e-pism. Ponadto z uwagi na coroczny wzrost ilości udostępnianych na wnioski informacji o środowisku, RDOŚ w Białymstoku wdrożył nową bardziej uniwersalną i przejrzystą platformę do udostępniania plików w sieci Internet – aplikację webową OwnCloud dostępną pod adresem <http://chmura.rdos.bialystok.pl/owncloud>, umożliwiającą szybkie i wygodne udostępnianie informacji o środowisku. Z kolei do działań doskonalących komunikację wewnętrzną należy utworzenie na pulpitach pracowników specjalnych folderów: np.: folder pn. „Decyzje” służący do zamieszczania wydanych przez Urząd – decyzji, postanowień, opinii - co pozwala na wgląd każdemu pracownikowi do spraw prowadzonych przez innych pracowników oraz folder pn. „Szkolenia” pozwalający na zamieszczanie materiałów szkoleniowych z różnych szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy RDOŚ w Białymstoku, stanowiący doskonały materiał pomocniczy w podnoszeniu kwalifikacji wszystkich pracowników Urzędu.

W Urzędzie prowadzony jest stały nadzór nad udokumentowanymi informacjami. Obieg dokumentacji i nadzór nad dokumentami oraz zapisami jest zgodny z Zarządzeniem Nr 11 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 29 grudnia 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji o organizacji i zakresie działania archiwum zakładowego Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Dla skuteczniejszego nadzoru w tym zakresie, większej efektywności pracy w Regionalnej Dyrekcji wprowadzono system Elektronicznego Zarządzania Dokumentami EZD. System jest aktualizowany i serwisowany pod kątem potrzeb urzędu oraz nadzorowany w zakresie zgodności ze zmieniającymi się wymaganiami prawnymi przez dostawcę.

Działania operacyjne w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku są realizowane poprzez nadzorowanie znaczących aspektów środowiskowych zidentyfikowanych zgodnie z przyjętymi kryteriami. Opierają się one na realizacji działań związanych ze znaczącymi aspektami środowiskowymi w taki sposób, aby zminimalizować ich negatywny wpływ na środowisko lub spotęgować, wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie. Odbywa się to poprzez dokładną analizę dokumentacji oraz stosowne zapisy w wydawanych przez Regionalnego Dyrektora decyzjach, postanowieniach, opiniach czy zarządzeniach (np. zarządzeniach ustanawiających plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000). Nadzór ten jest realizowany przy pomocy kontroli zarządczej (z której wynika również sposób monitorowania realizacji celów oraz ocena zgodności z wymaganiami prawnymi), a także zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu EMAS.

Ponadto w Urzędzie zostały zidentyfikowane inne dokumenty i systemy, nadzorujące znaczące aspekty środowiskowe, do których należą:

- System zarządzania ryzykiem,
- Regulamin Organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Statut Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Zarządzenia Wewnętrzne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
- Plany Działalności,
- Budżet zadaniowy,
- Regulamin Pracy,
- Kontrola wewnętrzna,
- Rozpatrywanie skarg i wniosków oraz petycji,
- Instrukcje zarządzania systemem informatycznym,
- Zasady zarządzania bezpieczeństwem informacji,
- Przepisy BHP, instrukcje BHP,
- BIP oraz informacje zawarte na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku.

Zostały również zidentyfikowane inne formy nadzoru nad aspektami znaczącymi m.in.:

- akty prawa (np. KPA, ustawa o oś, ustawa o ochronie przyrody, prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska,
- Dzienniki Urzędowe Województwa Podlaskiego,
- normy, wytyczne GDOŚ,
- zakresy czynności, opisy stanowisk pracy,
- opisy procesów (zmapowane procesy),
- wizje terenowe.

Identyfikowanie sytuacji awaryjnych odbywa się poprzez analizę i ocenę ryzyka w ramach sprawowania kontroli zarządczej. Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne jest elementem Systemu Zarządzania Środowiskiem w RDOŚ w Białymstoku. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku posiada obowiązującą Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego - wykonaną przez zarządcę budynku. Monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym m.in. poprzez przeprowadzanie przeglądów technicznych instalacji, urządzeń i samochodów służbowych, informowanie o możliwych zagrożeniach cybernetycznych oraz terrorystycznych, a także cykliczne ćwiczenia Stałego Dyżuru będącego elementem systemu bezpieczeństwa Państwa (oparte o plan szkolenia obronnego RDOŚ w Białymstoku na dany rok).

Spotkania kierownictwa, audyty wewnętrzne, przeglądy zarządzania, sprawozdawczość to elementy działań monitorujących, analiz i ocen. Skuteczność realizacji działań środowiskowych jest monitorowana m.in. poprzez okresową sprawozdawczość.

Urząd zapewnia przeprowadzanie audytów wewnętrznych Systemu Zarządzania Środowiskiem, zgodnie z ustalonym harmonogramem realizacji audytów. System zarządzania środowiskowego podlega raz w roku przeglądowi, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości poprzez podejmowanie działań korygujących i zapobiegawczych.

5. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

Identyfikacja aspektów środowiskowych stanowi meritum systemu zarządzania środowiskowego i rozporządzenia EMAS. Działalność naszego Urzędu wpływa na środowisko zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni.

W ramach przeglądu środowiskowego w RDOŚ w Białymstoku dokonano identyfikacji aspektów środowiskowych bezpośrednich, jak i aspektów środowiskowych pośrednich. Dokonano również oceny ich wpływu na środowisko. Ocena aspektów środowiskowych (pośrednich i bezpośrednich) została oparta na 5 kryteriach wypracowanych odpowiednio do specyfiki działalności naszego Urzędu, takich jak:

- Kryterium 1** - stan środowiska (wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska),
- Kryterium 2** - potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej,
- Kryterium 3** - rozmiar, liczba, częstotliwość i odwracalność oddziaływania aspektu,
- Kryterium 4** - istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska,
- Kryterium 5** - opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji.

Jednocześnie posłużono się metodą punktową przyjmując **do oceny kryteriów liczbę punktów 5, 10, 20**,
suma punktów **5** – **ocena niska**
suma punktów **10** – **ocena umiarkowana**
suma punktów **20** – **ocena wysoka**

Za znaczące uznane zostały te aspekty środowiskowe, które uzyskały łącznie **minimum 80** punktów. Wszystkie aspekty środowiskowe znaczące są aspektami pośrednimi.

5.1 Identyfikacja aspektów środowiskowych bezpośrednich

W procesie doskonalenia systemu zarządzania, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku dąży do racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska poprzez nieustanne ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Wśród aspektów środowiskowych bezpośrednich żaden nie uzyskał wagi aspektu środowiskowego o znaczącym wpływie na środowisko. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jako organizacja wywiera stosunkowo niewielki bezpośredni wpływ na środowisko.

Aspekty środowiskowe bezpośrednie są związane głównie z przebywaniem pracowników w siedzibie urzędu i ich codziennej pracy. Aspekty te obejmują wykorzystywanie surowców naturalnych związanych z oświetleniem, ogrzewaniem pomieszczeń biurowych, zużyciem wody do celów socjalno – bytowych oraz zużyciem materiałów biurowych. Aspekty bezpośrednie są związane również z wytwarzaniem odpadów (wytwarzane odpady to przede wszystkim zużyty papier, tonery, odpady komunalne), wytwarzaniem ścieków socjalno -bytowych, emisją spalin powstających w wyniku użytkowania samochodów służbowych oraz emisją do powietrza F-gazów powstających w wyniku eksploatacji klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych. W wykazie zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich został wyłoniony również aspekt pn. Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych z uwagi na fakt, iż pewne działania wykonywane przez pracowników RDOŚ w Białymstoku mają charakter działań bezpośrednich np.:

- przeprowadzanie prac związanych z wykonaniem tablic informujących o nazwie form ochrony przyrody oraz o zakazach obowiązujących na obszarach lub w stosunku do tych form ochrony jak z ich umieszczeniem,
- przeprowadzanie prac związanych ze sporządzaniem planów zadań ochronnych dla poszczególnych obszarów Natura 2000.

Tabela nr 2 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich z określeniem ich wpływu na środowisko

Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
Zużycie energii	Zużycie nieodnawialnych zasobów, efekt cieplarniany, emisje CO ₂ , NO _x i SO ₂ do powietrza, przyczynianie się do efektu cieplarnianego
Zużycie wody	Zmniejszenie zasobów nieodnawialnych surowców naturalnych, zanieczyszczenie gleb i wód
Wytwarzanie ścieków socjalno-bytowych	Możliwość zanieczyszczenia gruntu, migracja zanieczyszczeń do wód
Emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych	Zanieczyszczenie atmosfery, zużycie nieodnawialnych zasobów, przyczynianie się do efektu cieplarnianego
Emisja do powietrza związana z eksploatacją klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych	Zanieczyszczenie atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, przyczynianie się do globalnego efektu cieplarnianego
Zużycie papieru	Zmniejszona ilość odnawialnych zasobów naturalnych, obniżenie ilości wiązanego CO ₂ w środowisku, zanieczyszczenie odpadami komunalnymi
Wytwarzanie odpadów komunalnych	Emisje do powietrza, zanieczyszczenie gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce. Zmniejszenie przestrzeni bytowania ludzi i zwierząt poprzez zwiększenie powierzchni składowisk odpadów
Wytwarzanie odpadów biurowych (tonery)	Wycieki substancji chemicznych oraz zanieczyszczenia metalami ciężkimi wód, gleb; emisje do powietrza, gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce
Wytwarzanie odpadów niebezpiecznych (komputery, drukarki, niszczarki)	Zanieczyszczenie substancjami chemicznymi, zanieczyszczenie metalami ciężkimi wód i gleb; emisje do powietrza, gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce
Wyciek substancji z klimatyzatorów	Możliwość migracji substancji chemicznych do wód i gleb, emisja zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenia powietrza pyłami, związkami siarki, azotu, VOCs, PAHs
Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych	Poprawa i/lub zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Do aspektów środowiskowych bezpośrednich należą również sytuacje specjalne (powstawanie odpadów budowlanych oraz remontowych) i sytuacje awaryjne takie, jak pożar, awarie klimatyzatora i serwera, wypadki samochodowe. Możliwe sytuacje awaryjne uwzględniane są w SZŚ m.in. poprzez stosowanie się do procedur wymaganych prawem, realizację dobrych praktyk, komunikację wewnętrzną skierowaną do pracowników RDOŚ w Białymstoku w zakresie potencjalnych zagrożeń i sposobów postępowania.

Zgodnie z zawartymi umowami dotyczącymi użyczenia i najmu pomieszczeń biurowych od:

- Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku (umowa użyczenia),
- Zarządu Budynków Mieszkalnych podlegającego pod Urząd Miejski w Suwałkach (trwały zarząd),
- Skarbu Państwa – reprezentowanego przez Prezydenta Miasta Łomża, działającego jako starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej (umowa użyczenia),
- Eko Property M. Szutkiewicz (umowy wynajmu).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku ponosi opłaty, m.in. za: energię elektryczną, centralne ogrzewanie, za dostawy zimnej i ciepłej wody oraz odprowadzania ścieków, zapewnienie wywozu nieczystości, zapewnienie sprzątnięcia posesji wokół budynku, oraz inne opłaty właściwe dla danej lokalizacji siedziby RDOŚ. Opłaty te naliczane są proporcjonalnie do wynajmowanych powierzchni. W żadnym z budynków, w których mieszczą się wynajmowane pomieszczenia RDOŚ w Białymstoku nie jest dostarczana energia ze źródeł odnawialnych.

Pomimo, iż aspekty bezpośrednie nie uzyskały oceny jako aspekty znaczące z uwagi na charakter działalności Regionalnej Dyrekcji to nie pozostają poza zainteresowaniem organizacji. Mając świadomość potrzeby promowania postaw proekologicznych RDOŚ w Białymstoku podejmuje działania zmierzające do ograniczenia wpływu aspektów bezpośrednich na środowisko poprzez uwzględnienie najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego (zgodnie z dokumentem referencyjnym). Narzędziem pomocnym w tym względzie jest funkcjonująca w organizacji od wielu lat tzw. Zielona administracja. W oparciu o dokument referencyjny uwzględniono najlepsze praktyki dotyczące zarządzania środowiskowego, które zostały uznane za najbardziej odpowiednie techniki, działania, środki jakie administracja publiczna może wdrożyć, aby zwiększyć efektywność środowiskową w odniesieniu do poszczególnych aspektów.

Pod uwagę m.in. wzięto możliwe do zastosowania w RDOŚ w Białymstoku najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego dotyczące ekologicznego prowadzenia biura poprzez działania w obszarze:

- zarządzania zużyciem energii i minimalizowania jej zużycia,
- zarządzania zużyciem wody i minimalizowania jej zużycia,
- zarządzania wytwarzaniem odpadów i jego minimalizowania,
- ograniczenia zużycia papieru i materiałów biurowych,
- minimalizowania wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych,
- minimalizowania wpływu na środowisko organizacji zebrań,
- edukacja ekologiczna oraz informowanie obywateli i przedsiębiorców.

Zużycie energii – ponieważ monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących zużycia energii, w podziale na poszczególne źródła energii nie jest możliwe w naszej organizacji (we wszystkich jej lokalizacjach: Białystok, Łomża, Suwałki) z uwagi na wynajem lokali oraz fakt, iż administrowanie w zakresie energii elektrycznej, należy do zarządcy nieruchomości - propagowanie dobrych praktyk w zakresie oszczędzania energii odbywa się głównie poprzez edukację pracowników. Pracownicy posiadają wiedzę w zakresie oszczędzania energii elektrycznej m.in. poprzez zamieszczone oznakowanie przed sprzętami typu: drukarki, kserokopiarki i niszczarki znajdujące się na holu głównej siedziby RDOŚ i w pokojach w siedzibie w Łomży i w Suwałkach – „dziękuję że oszczędzasz energię i zawsze wyłączasz

sprzęt” oraz w toaletach – „dziękuję, że gasisz światło”. Ograniczenie zużycia energii elektrycznej odbywa się poprzez:

- wyłączenie światła w pomieszczeniach nieużywanych czy przy dłuższej nieobecności w pokoju,
- wyłączenie sprzętu komputerowego i elektronicznego (komputerów, drukarek, skanera, niszczarek) w czasie, kiedy z tego sprzętu się nie korzysta,
- zainstalowanie czasowego wygaszacza monitora.

Zużycie wody - ponieważ monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących zużycia wody, nie jest możliwe w naszej organizacji (we wszystkich lokalizacjach: Białystok, Łomża, Suwałki) z uwagi na wynajem lokali oraz fakt, iż administrowanie w zakresie wody należy do zarządcy nieruchomości - możliwości ograniczenia zużycia wody nie są zbyt duże, jednak dobre praktyki są wdrażane przez apele do pracowników o zwracanie uwagi na zużywaną ilość wody poprzez m.in. oznakowanie w toaletach – „dziękuję, że oszczędzasz wodę”.

Zarządzanie wytwarzaniem odpadów i jego minimalizowanie – w RDOŚ w Białymstoku wytwarzane odpady komunalne są segregowane, a pojemniki są odpowiednio oznaczone (zgodnie z prawem lokalnym), śmieci są odbierane przez firmę zewnętrzną. Stosowanie segregacji odpadów odbywa się poprzez łatwy dostęp do koszy do segregacji na najpowszechniejsze rodzaje odpadów. Ponadto w urzędzie najlepszą praktyką zarządzania środowiskowego jest wdrożenie procedur, w których nie wykorzystuje się papieru tj. EZD (Elektroniczny System Zarządzania Dokumentami). Ponadto do dobrych praktyk zarządzania środowiskowego należy umożliwienie ponownego wykorzystania mebli i sprzętu biurowego, które stanowi mienie zbędne lub zużyte poprzez utworzenie specjalnej procedury w tym zakresie (m.in. poprzez stworzenie internetowego wykazu dostępnego sprzętu, mebli, materiałów biurowych, które nie są już potrzebne a mogą być zakupione po niższej cenie przez osoby fizyczne i pracowników). Procedura ta umożliwia pracownikom ponowne wykorzystanie wybranych rzeczy zamiast kupować nowe produkty. RDOŚ w Białymstoku stosuje również inne praktyki, które wskazane są w dokumencie referencyjnym takie jak: korzystanie z profesjonalnych usług czyszczenia, naprawy i konserwacji w celu wydłużenia cyklu życia produktu (np. czyszczenie tapicerki w samochodach służbowych, naprawa sprzętu elektronicznego, konserwacja i przeglądy klimatyzatorów), zachęcanie pracowników do używania kubków wielokrotnego użycia zamiast jednorazowych kubków z tworzywa sztucznego. Najlepsze praktyki zawarte w dokumencie referencyjnym są również uwzględniane podczas organizowania zebrań, konferencji i innych spotkań w RDOŚ w Białymstoku m.in. poprzez zamawianie wody w butelkach wielokrotnego użytku, unikanie używania talerzy, kubków i sztućców z tworzywa sztucznego jak również ograniczenie ilości gadżetów i zawartości materiałów konferencyjnych.

Zużycie papieru – najlepszą praktyką oszczędzania papieru (zgodnie z dokumentem referencyjnym) jest wprowadzenie procedury elektronicznego obiegu dokumentu. Obieg dokumentów w jednostce odbywa się w dużej mierze drogą elektroniczną. W 2014 r. w RDOŚ w Białymstoku wprowadzono Elektroniczny System Zarządzania Dokumentami, który jest rozbudowanym oprogramowaniem do zarządzania dokumentami i zadaniami pracowników. System ten w znaczący sposób ograniczył zużycie papieru. W RDOŚ w Białymstoku ograniczenie zużycia papieru sprowadza się do:

- ograniczania drukowania tylko do niezbędnego minimum,
- przestrzegania zasady wydruku dwustronnego,
- przesyłania pism do wiadomości do innych komórek lub pracowników poprzez system EZD lub pocztą elektroniczną w wersji zeskanowanej,
- niedrukowania dokumentów na zebrania, sprawozdań czy biuletynów,
- przesyłania materiałów z konferencji, szkoleń tylko w formie elektronicznej,
- umieszczania na serwerze „dysk ogólny” zarządzeń wewnętrznych, umów, porozumień itp. zawieranych przez RDOŚ,
- wykorzystania zbędnych, zapisanych kartek jako tzw. brudnopisów

- posiadania wysokowydajnych drukarek (drukowanie dwustronne jako opcja domyślna) oraz szybkich skanerów co przyczynia się do mniejszej ilości drukowanych dokumentów.

Emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych – nasza organizacja systematycznie podejmuje próby wymiany pojazdów służbowych na pojazdy nowe przy jednoczesnym pozbywaniu się starych pojazdów. W 2023 r. RDOŚ w Białymstoku dysponował łącznie 8 pojazdami.

Tab.3 Wykaz samochodów znajdujących się w posiadaniu RDOŚ w Białymstoku (stan na dzień 31.12.2023 r.)

L.p.	Nazwa pojazdu	Rok produkcji	Obiekt
1	Subaru Forester	2011	RDOŚ w Białymstoku
2	Mitsubishi ASX	2017	RDOŚ w Białymstoku
3	Suzuki Vitara	2018	RDOŚ w Białymstoku
4	Opel Insignia	2018	RDOŚ w Białymstoku
5	Dacia Duster	2016	WST I w Suwałkach
6	Suzuki Grand Vitara	2013	WST II w Łomży
7	Dacia Duster	2021	RDOŚ w Białymstoku
8	Subaru XV	2023	RDOŚ w Białymstoku

W RDOŚ w Białymstoku sukcesywnie podejmuje się działania mające na celu minimalizowanie wpływu na środowisko poprzez ograniczanie emisji spalin do powietrza (minimalizowanie wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych) polegające na:

- zaangażowaniu kierownictwa, Zespołu EMAS w promowanie ekologicznego dojazdu do pracy w ramach organizowanych spotkań pracowniczych (efekty są coraz bardziej widoczne - wielu pracowników RDOŚ w Białymstoku w sprzyjających warunkach atmosferycznych dojeżdża do pracy rowerem),
- racjonalne planowanie podróży służbowych pracowników, które mają na celu ograniczanie dojazdów samochodem, jeżeli dostępny jest transport publiczny i wspieranie efektywnego korzystania z samochodów (m.in. poprzez staranne opracowanie planu wyjazdów w teren, ograniczanie liczby przejazdów jednoosobowych, promowanie wśród pracowników wspólnych przejazdów samochodem (car-pooling)).

5.2 Identyfikacja aspektów środowiskowych pośrednich

Z uwagi na specyfikę działalności RDOŚ jako znaczące zostały uznane aspekty środowiskowe pośrednie powiązane z procesami merytorycznymi. Zgodnie z zaktualizowanym rejestrem aspektów środowiskowych pośrednich, na dzień dzisiejszy w RDOŚ w Białymstoku zidentyfikowano 19 aspektów środowiskowych pośrednich znaczących. Liczba aspektów pośrednich znaczących w stosunku do roku ubiegłego pozostała bez zmian. Znaczące aspekty środowiskowe wyznaczają obszary, które należy w pierwszej kolejności włączyć w proces działań operacyjnych oraz monitorowania w ramach systemu zarządzania środowiskowego. Dlatego też wszystkie znaczące aspekty środowiskowe są powiązane z celami RDOŚ w Białymstoku, które są monitorowane i poddawane okresowym pomiarom. Podczas wyboru znaczących aspektów środowiskowych wzięto pod uwagę uwarunkowania specyficzne dla województwa podlaskiego, kontekst organizacji, cykl życia, możliwości organizacyjne, finansowe urzędu i inne, w taki sposób, aby możliwe było objęcie ich nadzorem i doskonaleniem. Aspekty środowiskowe, cele Urzędu, mierniki, budżet zadaniowy oraz kontrola zarządcza tworzą spójną całość. Jak wynika z identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych Urząd ma niewielki wpływ bezpośredni na środowisko, jednakże dąży do ciągłej minimalizacji negatywnych działań, poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przez pracowników. Jednocześnie w Regionalnej Dyrekcji identyfikuje się duży wpływ pośredni na środowisko poprzez wymuszanie na podmiotach - za pomocą wydawanych decyzji administracyjnych - dążenia do zachowania dobrego stanu środowiska.

Pomimo, że Urząd nie ma możliwości weryfikacji czy rozstrzygnięcia administracyjne zostały rzetelnie wykonane i wykorzystane, jego rola pośredniego wpływu na środowisko jest bezsprzeczna.

Foto RDOŚ Białystok. Arnika górską(Arnica montana)

Tabela nr 4 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych pośrednich znaczących z określeniem ich wpływu na środowisko oraz powiązaniem z wymaganiami prawnymi.

Lp.	Źródło aspektu	Pośrednie aspekty środowiskowe powiązane z procesami merytorycznymi	Wpływ na środowisko – pośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	OCENA OGÓLNA
1	Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, art. 11 pkt 6 lit. j ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 17 pkt 6 lit. a tiret 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 13 ust. 3a, 16 ust. 7, 23 ust. 5, 30 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody,	80
2	Oceny oddziaływania na środowisko	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,	80
3		Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na środowisko,	90
4		Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych.	art. 75 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,	90
5		Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywrócenie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska	art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,	80

	Szkody w środowisku		naturalnego.		
6		Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywrócenie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,	80
7		Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych i zapobiegawczych	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywrócenie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,	80
8	Udostępnianie informacji	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej	Kształtowanie postaw pro-środowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalnego. Wsparcie systemu ochrony przyrody oraz systemu ocen oddziaływania na środowisko.	Dział II ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania, Rozdział 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,	80
9		Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą a również w ramach możliwości utrzymania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.	art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	90
10	Ochrona przyrody – ochrona gatunkowa	Wydawanie zezwoleń na wykonywanie czynności zabronione w strefach ochrony dotyczących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną	Strefowa ochrona gatunkowa. Zachowanie biotopów w zakresie optymalnym dla gatunków zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną. W okresie rozrodu zapewnienie spokoju i możliwości zwiększania populacji. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności.	art. 60 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	90
11		Prowadzenie postępowań	Wpływ na zachowanie we właściwym stanie ekosystemów	art. 118, 118a i 118b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80

		związanych z przyjmowanie zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym.		
12		Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody	Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowiekiem z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyскиwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.	art. 126 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80
13	Ochrona przyrody – ochrona krajobrazu	Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 13 ust. 3a; art. 16 ust. 7; art. 23 ust. 5; art. 30 ust. 3, art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w związku z art. art. 17 pkt. 6 lit. b tiret drugie; art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,	90
14		Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000. Zabezpieczenie utrzymania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie.	art. 96, 97 i 98 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,	90
15	Ochrona przyrody – Natura 2000	Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	Zapobieganie negatywnemu wpływowi na obszary Natura 2000. Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013,	80
16		Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura	art.28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80

			2000.		
17		Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody	Zachowanie i poprawa ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringu przyrodnicze, znakowanie granic, informowanie. Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	Art. 20 ust. 3, pkt. 4, art. 22 ust. 3, art. 28 ust. 10 pkt. 4, art. 29 ust. 8, pkt. 5, art. 60 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80
18	Ochrona przyrody- Rezerwaty przyrody	Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody	Ochrona przyrody czynna lub ścisła najbardziej cennych elementów przyrodniczych. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Ochrona i zachowanie celów i przedmiotów ochrony w danym rezerwacie. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	art.19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80
19		Wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody	Zapewnienie trwałości ochrony elementów podlegających ochronie w rezerwacie. Nadzór nad spełnieniem zakazów i utrzymanie przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie lub poprawienie przedmiotów ochrony.	art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	90

6. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE

Cele i zadania środowiskowe są spójne z polityką środowiskową Regionalnej Dyrekcji i odnoszą się do znaczących aspektów środowiskowych oraz wynikają z działalności statutowej Urzędu. Realizowane w RDOŚ w Białymstoku cele i zadania są oparte na planie działalności (w którym wskazane są mierniki dla poszczególnych celów) i powiązane z budżetem zadaniowym. Cele i najważniejsze zadania służące realizacji celów zostały wyszczególnione w oparciu o cele strategiczne RDOŚ w Białymstoku wyływające z misji i wizji RDOŚ w Białymstoku takie jak: zapewnienie zrównoważonego rozwoju województwa podlaskiego z zachowaniem walorów przyrodniczych oraz zachowanie walorów przyrodniczych na terenach cennych przyrodniczo.

Foto RDOŚ Białystok

Tabela nr 5 Roczne cele odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych

Lp.	Cele	Zadania	Znaczące aspekty środowiskowe
1.	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz podtrzymanie różnorodności biologicznej Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory Zadośćuczynienie poniesionym szkodom spowodowanym przez gatunki objęte ochroną	-Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej -Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku -Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek -Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych i zapobiegawczych -Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową -Wydawanie zezwoleń na wykonywanie czynności zabronione w strefach ochrony dotyczących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną -Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody -Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody -Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000 -Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego

			za monitorowanie obszarów Natura 2000 -Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 -Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody -Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody -Wydawanie zezwoleń na odstąpienie od zakazów obowiązujących w rezerwatach przyrody -Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
2	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	Wydawanie decyzji, uzgodnień i opinii w procedurze ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko	-Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Uzgodnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
3	Efektywne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych krajowych zgodnie z założonym harmonogramem	Realizacja projektów 1. W ramach POIiŚ: Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych 2. W ramach POIiŚ: Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód 3. Kładka wśród źródlisk w Krzemiance. 4. Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego 5. Ochrona przyrody na terenie województwa podlaskiego w roku 2021	-Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody

Z uwagi na fakt, że plan działalności jednostki jest opracowywany w cyklu rocznym, najważniejsze cele odnoszą się do tego okresu planowania. Efektywność działalności środowiskowej badana jest poprzez mierniki wykonania planu działalności.

7. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

7.1 Zobowiązania dotyczące zgodności z wymaganiami prawnymi

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku spełnia wymagania prawne związane z jej aspektami środowiskowymi.

Wykazanie zgodności z prawem w odniesieniu do bezpośrednich aspektów środowiskowych:

- prowadzenie ewidencji odpadów,
- przekazywanie odpadów niebezpiecznych (np. sprzętu elektronicznego i elektrycznego) do utylizacji, wyspecjalizowanej firmie, zgodnie z kartami przekazania odpadów,
- monitorowanie emisji do atmosfery: spalin z samochodów służbowych oraz wprowadzanych do powietrza substancji z klimatyzatorów poprzez sporządzanie corocznych sprawozdań w zakresie korzystania ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego oraz do systemu KOBIZE,

- realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych – odbywa się w oparciu o przestrzeganie przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

Wykazanie zgodności z prawem w odniesieniu do pośrednich aspektów środowiskowych:

Wszystkie aspekty środowiskowe pośrednie zidentyfikowane w RDOŚ w Białymstoku powiązane są z procesami merytorycznymi, które są realizowane w organizacji i wynikają z ustawowych zadań RDOŚ. Regionalna Dyrekcja Ochrony środowiska jest urzędem administracji rządowej niezespolej powołanej na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a wykonywane przez nią zadania muszą wykazywać zgodność z wymogami prawnymi. W tym celu w jednostce jest wdrożona kontrola zarządcza, która stanowi ogół działań podejmowanych przez kierownictwo dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Co roku organizacja ma obowiązek przekładania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku – w którym Regionalny Dyrektor oświadcza, iż działania podejmowane dla zapewnienia celów i zadań są zgodne z prawem (w tym m.in. oświadcza zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wiarygodność sprawozdań). Ponadto w celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami dotyczącymi środowiska, przeprowadzany jest min. raz w roku przegląd zarządzania SZŚ, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości. W ramach przeglądu SZŚ następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ. Przeprowadzane są również minimum raz w roku wewnętrzne audyty środowiskowe będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. W celu zapewnienia sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji i do mających zastosowanie wymagań prawnych, m.in.: Systemu Informacji Prawnej - Lex, z bazy orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, z doradztwa radcy prawnego. Najważniejsze zmiany przepisów prawnych i ich interpretacje omawiane są także na naradach dyrekcji z naczelnikami wydziałów, których obowiązkiem jest następnie przekazanie tych informacji podległym pracownikom.

7.2 Główne wskaźniki efektywności środowiskowej

Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Białymstoku jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Białymstoku.

W RDOŚ w Białymstoku bezpośrednie aspekty środowiskowe nie zostały uznane za znaczące. Mają one głównie charakter administracyjno-biurowy i z żadnym z bezpośrednich aspektów nie wiąże się znaczący wpływ na środowisko. Wniosek ten jest wynikiem szczegółowej analizy głównych wskaźników efektywności środowiskowej podanych w załączniku IV rozporządzenia EMAS przeprowadzonej przez RDOŚ w Białymstoku. Rolą tej analizy było stwierdzenie, które z przedstawionych głównych wskaźników w przedmiotowym załączniku mają znaczenie dla jej znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko. Analizę tę przeprowadzono podczas przeglądu środowiskowego, pozwoliła ona na stwierdzenie, iż największe oddziaływanie na środowisko mają aspekty pośrednie, związane z realizacją ustawowych zadań przypisanych regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, natomiast aspekty bezpośrednie mają zdecydowanie mniejsze oddziaływanie, m.in. ze względu na rodzaj organizacji, wielkość organizacji, wielkość zatrudnienia, brak możliwości zarządzania obiektami w których mieści się RDOŚ w Białymstoku (z uwagi na wynajmowane lokale). Mimo to wśród bezpośrednich aspektów środowiskowych monitoringiem i nadzorem objęto: emisje do powietrza związane z eksploatacją

samochodów służbowych (roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika oraz ilość wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów). Poniżej przedstawiono uzasadnienie do braku możliwości stosowania głównych wskaźników w RDOŚ w Białymstoku.

Energia i woda

Ocena efektywności energetycznej i zużycia wody nie jest możliwa, z uwagi na brak w obecnej chwili technicznych możliwości pomiaru ww. mediów w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz wydziałach spraw terenowych. W RDOŚ w Białymstoku oraz w wydziałach spraw terenowych korzystanie z powierzchni biurowej odbywa się na podstawie umów użyczenia oraz umów najmu (rozliczanie w formie ryczałtu stosownie do zajmowanej powierzchni). W związku z tym administrowanie w zakresie energii elektrycznej, wody oraz odpadów komunalnych powierzono zarządcy nieruchomości.

Materiały

Ocena efektywności wykorzystania materiałów, w tym papieru, poprzez analizę porównawczą przepływu masy używanych materiałów w poszczególnych latach jest niecelowa. Wykorzystanie materiałów uzależnione jest od aktywności naszych klientów i rodzaju prowadzonych spraw, a urząd ma niewielki wpływ na ilość zużytych materiałów. Bez względu na wartość w postaci masy zużytych materiałów nie stanowi o efektywności w tym obszarze. Budują ją natomiast wdrożone dobre praktyki stosowane w ramach Zielonej administracji oraz wdrażanie najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego zawartych w dokumencie referencyjnym dot. Administracji. Istotne znaczenie ma wprowadzony przez RDOŚ w Białymstoku system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) jak również korzystanie z platformy ePUAP-u (Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej).

Odpady

Administrowanie odpadami komunalnymi, które powstają w RDOŚ w Białymstoku i jego wydziałach spraw terenowych w Łomży i w Suwałkach powierzono zarządcy nieruchomości. Odpady komunalne podlegają segregacji zgodnie z wymaganiami prawa miejscowego.

Możliwy jest tylko monitoring powstających w RDOŚ odpadów na podstawie kart ewidencji i kart przekazania odpadów zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów za lata 2020-2023 prowadzonej przez organizację, z którego wynika:

Rok 2020

- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,0030 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0,150 Mg**

Rok 2021

- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,014 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0.1768 Mg**

Rok 2022

- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,001 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0.1903 Mg**

Rok 2023

- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0.029Mg**

Wymienione wyżej odpady są przekazywane podmiotowi uprawnionemu do gospodarowania odpadami. Odbiór potwierdzany jest kartami przekazania odpadów.

Tabela nr 6. Ilość odpadów niebezpiecznych przypadających na jednego pracownika w latach 2020-2023 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)

Rok	Ilość odpadów niebezpiecznych w Mg A	Ilość pracowników B	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę) R=A/B	Kod odpadu
2020	0,0030	60	0.00005	16 02 13*
2021	0,014	53	0,0003	16 02 13*
2022	0,001	59	0,00001	16 02 13*
2023	0,000	55	0,0000	Nie było odpadów niebezpiecznych

Tabela nr 7. Ilość wszystkich wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg w przeliczeniu na pracownika w latach 2020-2023 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów).

rok		2020	2021	2022	2023
A	zużycie w Mg	0,153	0,1908	0,1913	0,029
B	ilość pracowników	60	53	59	55
R=A/B	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,00255	0,0036	0,0032	0,0005

Ilość wytworzonych odpadów w RDOŚ w MG (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów) w przeliczeniu na pracownika w poszczególnych latach ma różne wartości. W związku z wdrożeniem elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją (EZD) sukcesywnie z roku na rok coraz więcej spraw prowadzonych jest elektronicznie co wiąże się z coraz mniejszym zużyciem sprzętu (drukarki, komputery),

tonerów i papieru. W 2023 roku nie była przeprowadzona likwidacja zużytego, zbędnego sprzętu komputerowego oraz wyposażenia, która jest zaplanowana na 2024 rok. Do utylizacji przekazane zostały tylko tonery. Dlatego można przewidywać, że w 2024 roku ilość wytworzonych odpadów może być większa.

RDOŚ w Białymstoku realizuje zapewnienie pełnej segregacji wszystkich powstających odpadów w naszej organizacji co jest zgodne z wymogami prawnymi dotyczącymi odpadów komunalnych oraz z zasadami funkcjonującej w RDOŚ w Białymstoku „zielonej administracji” jak również z możliwymi do stosowania najlepszymi praktykami zarządzania środowiskowego zawartymi w dokumencie referencyjnym dot. administracji.

Emisje

W przypadku emisji - RDOŚ w Białymstoku ma możliwość prowadzenia monitoringu emisji do powietrza wynikających z użytkowania samochodów służbowych.

Tabela nr 8. Roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika

Rodzaj emisji	CO ₂	HC	HC+ NOx	NOx	PM
Rok 2020 [Mg/rok] A	0,078868	0,0078868	0,00584108	0,00854148	0,00045783
Ilość pracowników B	60	60	60	60	60
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1osobę R=A/B	0,001314	0,000131	0,000097	0,000142	0,000007
Redukcja wielkości emisji w roku 2020 w stosunku do roku 2019	84%	84%	47%	62%	73%
Rok 2021 [Mg/rok] A	0,0727495	0,00727495	0,00612303	0,00753572	0,000439115
Ilość pracowników B	53	53	53	53	53
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1 osobę R=A/B	0,00137263	0,00013726	0,00011553	0,00014218	0,0000083
Redukcja wielkości emisji w roku 2021 w stosunku do roku 2020	92%	92%	105%	88%	96%
Rok 2022 [Mg/rok] A	0,0681667	0,00803455	0,00709385	0,00779978	0,000496485
Ilość pracowników B	59	59	59	59	59
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1 osobę R=A/B	0,00115537	0,00013618	0,00012023	0,0001322	0,000008415
Redukcja wielkości emisji w roku 2022 w stosunku do roku 2021	94%	110%	116%	104%	113%
Rok 2023 [Mg/rok] A	0,08076	0,0080497	0,00749749	0,00832894	0,00050054
Ilość pracowników B	55	55	55	55	55
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1 osobę R=A/B	0,00146836	0,00014636	0,00013632	0,00015144	9,10073E-06
Redukcja wielkości emisji w roku 2023 w stosunku do 2022	118%	100%	106%	107%	101%

- Podstawa wyliczenia emisji: GEMIS Version 5.0

Tabela nr 9. Roczne zużycie paliwa przypadające na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku w litrach (l)

Dane wejściowe		2020	2021	2022	2023
		A	A	A	A
Rodzaj paliwa	Pb	4971,17	4376,06	4487,94	4657,92
	ON	1862,27	2205,02	2577,61	2666,69
	LPG	-	-	-	-
Liczba pracowników B		60	53	59	55
R=A/B	Pb	82,85 l	82,57 l	76,07 l	84,69 l
	ON	31,04 l	41,60 l	43,69 l	48,49 l
	LPG	-	-	-	-

RDOŚ w Białymstoku dostosowując się do zmiany załącznika IV Rozporządzenia EMAS w swojej deklaracji zastosował wskaźnik efektywności środowiskowej obejmujący roczne wielkości emisji wszystkich samochodów służbowych w RDOŚ w Białymstoku w odniesieniu do emisji dla CO₂, SO₂, NO_x i PM w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika. Obliczenia wykonano na podstawie wskaźników GEMIS (Globales Emissions – Modell Integrierter Systeme) – co przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 10. Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej- emisja SO₂, NO_x, pył, CO₂, CH₄, N₂O, ekwiwalent CO₂ w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika RDO w Białymstoku

Dane wejściowe	Rodzaj emisji	Rodzaj paliwa	Ilość	2020	2021	2022	2023
Gazy szkodliwe (A)	SO ₂	Pb	Kg SO ₂	5,965	5,251	5,385	4,657
		ON	Kg SO ₂	2,234	2,646	3,093	2,933
		LPG	Kg SO ₂	-	-	-	-
	NO _x	Pb	Kg NO _x	7,456	6,564	6,731	6,521
		ON	Kg NO _x	8,38	9,922	11,599	12
		LPG	Kg NO _x	-	-	-	-
	Pył	Pb	Kg pyłu	1,043	0,918	0,942	0,745
		ON	Kg pyłu	0,409	0,485	0,567	0,586
		LPG	Kg pyłu	-	-	-	-
Gazy cieplarniane (A)	CO ₂	Pb	Kg CO ₂	13158,686	11583,43	11879,577	12306,224
		ON	Kg CO ₂	5324,229	6304,152	7369,386	7722,734
		LPG	Kg CO ₂	-	-	-	-
	CH ₄	Pb	Kg CH ₄	3,976	3,5	3,59	3,26
		ON	Kg CH ₄	2,607	3,087	3,608	3,466
		LPG	Kg CH ₄	-	-	-	-
	N ₂ O	Pb	Kg N ₂ O	0,497	0,437	0,448	0,698
		ON	Kg N ₂ O	0,54	0,639	0,747	0,826
		LPG	Kg N ₂ O	-	-	-	-
	Ekwiwalent CO ₂	Pb	Ekw. CO ₂	13402,274	11797,857	12099,486	12595,015
		ON	Ekw. CO ₂	5542,115	6562,139	7670,967	8040,07
		LPG	Ekw. CO ₂	-	-	-	-
Liczba zatrudnionych osób (B)				60	53	59	55
		Pb		0,099	0,099	0,0913	0,085

Tabela nr 10. Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej- emisja SO₂, NO_x, pył, CO₂, CH₄, N₂O, ekwiwalent CO₂ w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku

Dane wejściowe	Rodzaj emisji	Rodzaj paliwa	Ilość	2020	2021	2022	2023	
Gazy szkodliwe (A)	SO ₂	Pb	Kg SO ₂	5,965	5,251	5,385	4,657	
		ON	Kg SO ₂	2,234	2,646	3,093	2,933	
		LPG	Kg SO ₂	-	-	-	-	
	NO _x	Pb	Kg NO _x	7,456	6,564	6,731	6,521	
		ON	Kg NO _x	8,38	9,922	11,599	12	
		LPG	Kg NO _x	-	-	-	-	
	Pył	Pb	Kg pyłu	1,043	0,918	0,942	0,745	
		ON	Kg pyłu	0,409	0,485	0,567	0,586	
		LPG	Kg pyłu	-	-	-	-	
Gazy cieplarniane (A)	CO ₂	Pb	Kg CO ₂	13158,686	11583,43	11879,577	12306,224	
		ON	Kg CO ₂	5324,229	6304,152	7369,386	7722,734	
		LPG	Kg CO ₂	-	-	-	-	
	CH ₄	Pb	Kg CH ₄	3,976	3,5	3,59	3,26	
		ON	Kg CH ₄	2,607	3,087	3,608	3,466	
		LPG	Kg CH ₄	-	-	-	-	
	N ₂ O	Pb	Kg N ₂ O	0,497	0,437	0,448	0,698	
		ON	Kg N ₂ O	0,54	0,639	0,747	0,826	
		LPG	Kg N ₂ O	-	-	-	-	
	Ekwiwalent CO ₂	Pb	Ekw. CO ₂	13402,274	11797,857	12099,486	12595,015	
		ON	Ekw. CO ₂	5542,115	6562,139	7670,967	8040,07	
		LPG	Ekw. CO ₂	-	-	-	-	
	Liczba zatrudnionych osób (B)				60	53	59	55
			Pb		0,099	0,099	0,0913	0,085

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

SO ₂	ON	0,037	0,050	0,0524	0,053
	LPG	-			
NO _x	Pb	0,124	0,124	0,1141	0,119
	ON	0,139	0,187	0,1966	0,218
Pył	LPG	-			
	Pb	0,017	0,017	0,0160	0,014
R=A/B	ON	0,006	0,009	0,0096	0,011
	LPG	-			
CO ₂	Pb	219,311	218,555	201,3488	223,750
	ON	88,737	118,946	124,9048	140,413
CH ₄	LPG	-			
	Pb	0,066	0,066	0,0608	0,059
N ₂ O	ON	0,043	0,058	0,0612	0,063
	LPG	-			
Ekwiwalent CO ₂	Pb	0,008	0,008	0,0076	0,013
	ON	0,009	0,012	0,0127	0,015
LPG	LPG	-			
	Pb	223,371	222,601	205,0760	229,000
LPG	ON	92,368	123,814	130,0164	146,183
	LPG	-			

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

R=A/B	SO ₂	ON	0,037	0,050	0,0524	0,053
		LPG	-			
	NO _x	Pb	0,124	0,124	0,1141	0,119
		ON	0,139	0,187	0,1966	0,218
	Pył	LPG	-			
		Pb	0,017	0,017	0,0160	0,014
		ON	0,006	0,009	0,0096	0,011
	CO ₂	LPG	-			
		Pb	219,311	218,555	201,3488	223,750
		ON	88,737	118,946	124,9048	140,413
	CH ₄	LPG	-			
		Pb	0,066	0,066	0,0608	0,059
		ON	0,043	0,058	0,0612	0,063
	N ₂ O	LPG	-			
		Pb	0,008	0,008	0,0076	0,013
		ON	0,009	0,012	0,0127	0,015
	Ekwiwalent CO ₂	LPG	-			
		Pb	223,371	222,601	205,0760	229,000
		ON	92,368	123,814	130,0164	146,183
		LPG	-			

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku na dzień 31.12.2023 r. posiadała 8 samochodów służbowych. Zużycie paliw nieznacznie wzrosło w porównaniu z rokiem ubiegłym. Jest to spowodowane zakupem w roku 2023 nowego samochodu oraz znacznym wzrostem wyjazdów służbowych w celu szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta chronione, jak również licznych wyjazdów związanych z przedsięwzięciem budowy zapory na granicy polsko-białoruskiej. Wzrosło również zużycie paliw w przeliczeniu na jednego pracownika, szczególnie przy uwzględnieniu zmniejszenia liczby pracowników RDOŚ z 58 do 56 osób. Emisje związane z wprowadzaniem gazów (SO₂, NO₂, CO₂) i pyłów do powietrza z procesów spalania benzyny i oleju napędowego w silnikach spalinowych są niskie i jednostka jest zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu. Wskaźniki emisji przedstawione w tabeli nr 10 wskazują że emisje czterech czynników nieznacznie wzrosły, a trzech spadła. Analogicznie przedstawiają się wyniki w przeliczeniu poziomu emisji na jednego pracownika. Większość pojazdów spełnia normę emisji spalin EURO 6, a dwa z nich posiada normę EURO 5. RDOŚ dokonuje systematycznej wymiany samochodów na nowsze o wyższych standardach emisji spalin, co wpływa na stopniowe ograniczanie emisji szkodliwych substancji.

W przypadku klimatyzatorów należy wskazać, że dotychczasowa ich eksploatacja nie wiązała się z powstaniem szkodliwych emisji do powietrza. RDOŚ w Białymstoku posiada 15 klimatyzatorów. W siedzibie RDOŚ w Białymstoku r. znajduje się 10 klimatyzatorów oraz 2 klimatyzatory w WST II w Łomży i 3 klimatyzatory w WST I w Suwałkach. W 2023 roku zakupiono trzy przenośne urządzenia klimatyzacyjne ze względu na brak możliwości montażu urządzeń stacjonarnych w nowych pomieszczeniach na poddaszu budynku zaadaptowanych na potrzeby instytucji. W klimatyzatorach ilość czynnika chłodzącego nie przekracza ilości granicznych określonych w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, w związku z czym nie są wykonywane obowiązki nałożone w ustawie dla operatorów urządzeń, które te wartości przekraczają, w tym obowiązki sprawozdawcze. Przegląd klimatyzatorów w RDOŚ w Białymstoku przeprowadzany jest cyklicznie.

Użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej

W zakresie użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej - RDOŚ nie ma możliwości monitorowania tego wskaźnika z uwagi na fakt, iż tereny przyległe do budynków w których wynajmowane są lokale dla RDOŚ w Białymstoku, Łomży i w Suwałkach należą do zarządców poszczególnych budynków, którzy zarządzają przedmiotowymi terenami i to oni decydują np. jaka powierzchnia tego terenu jest przeznaczona pod parkingi, drogi dojazdowe, chodniki (jaka powierzchnia jest utwardzona i nieprzepuszczalna) a jaka powierzchnia jest przeznaczona np. pod tereny zielone. Ponieważ RDOŚ w Białymstoku nie ma możliwości dokonywania sprawozdawczości głównego wskaźnika jakim jest użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej - w celu wspierania różnorodności biologicznej Regionalna Dyrekcja opracowała własne wskaźniki (uwzględniające znaczące pośrednie aspekty środowiskowe) dla dwóch wybranych obszarów naszej działalności tj.:

- liczba obszarów Natura 2000 posiadająca plany zadań ochronnych (A) w stosunku do liczby obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim (B) w latach 2020 – 2023 r.: A/B;
- liczba rezerwatów przyrody posiadających plany ochrony (A) w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów przyrody w województwie podlaskim (B) w latach 2020 – 2023 r.: A/B;

Tabela nr 11. Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)

Wskaźnik efektywności środowiskowej	Jednostka	Wartość wskaźnika A/B w poszczególnych latach			
		2020	2021	2022	2023

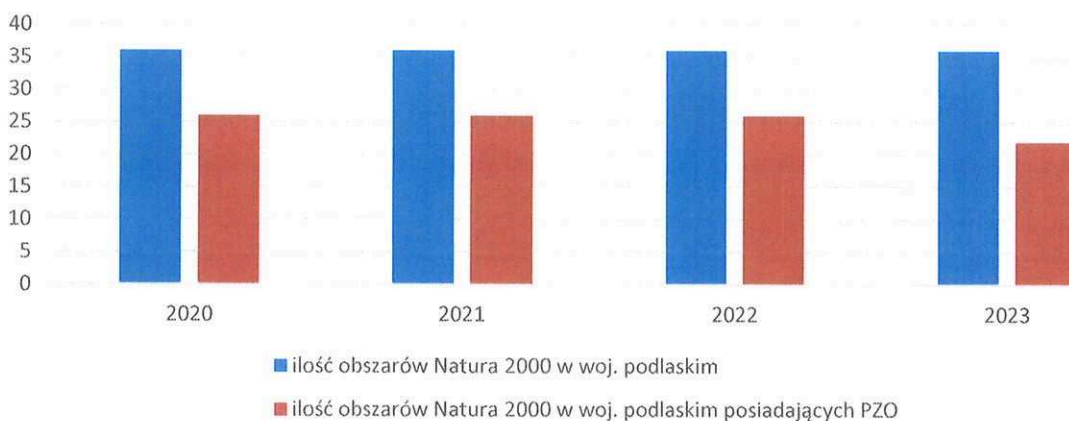
Liczba obszarów Natura 2000 posiadających plany zadań ochronnych (PZO) (A) do liczby wszystkich obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim (B)	szt.	26/36	26/36	26/36	22/36
R=A/B	szt.	0,72	0,72	0,72	0,61

Tabela nr 12. Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów ochrony rezerwatów przyrody)

Wskaźnik efektywności środowiskowej	Jedn.	Wartość wskaźnika A/B w poszczególnych latach			
		2020	2021	2022	2023
Liczba rezerwatów przyrody posiadających plany ochrony rezerwatu przyrody (A) w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów w województwie podlaskim (B)	szt.	51/93	51/93	57/93	46/94
R=A/B	szt.	0,54	0,54	0,61	0,49

Ryc.1 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

Ilość obowiązujących planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w woj. podlaskim

Efekty działalności środowiskowej w zakresie przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków na przestrzeni lat 2011 – 2023 w RDOŚ w Białymstoku obrazują również zestawione w tabeli nr 13, opracowane i zatwierdzone do końca 2023 roku plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W 2020 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie PLH200020. W 2020 r. ustanowione zostały także zmiany planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 i Ostoja Knyszyńska PLH200006. Wszczęto również procedurę zmierzającą do zmiany planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Szeszupy PLH200016, Dolina Górnej Rospudy PLH200022 oraz Ostoja Augustowska PLH200005. W dniu 01.04.2022 r. ustanowiono zmianę planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006. W dniu 26.04.2022 r. ustanowiono zmianę planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, zawierającego zakres obszarów Natura 2000 Przełomowa Dolina Narwi PLB200008 i Ostoja Narwiańska PLH200024. W drugiej połowie 2022 r. wszczęto procedurę zmierzającą do zmiany planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Górnego Nurca PLB200004, Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021, Dolina Górnej Narwi PLB200007, Ostoja w Dolinie

Górnej Narwi PLH200010, Puszcza Knyszyńska PLB200003 i Ostoja Knyszyńska PLH200006. W 2022 r. wszczęto także procedurę opracowania nowego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015. W dniu 20.06.2023 r. ustanowiono zmiany planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dolina Górnego Nurca PLB200004 oraz Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021. W 2023 r. ekspirowały plany zadań ochronnych dla 4 obszarów Natura 2000: Murawy w Haćkach PLH200015, Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego PLH200014, Dolina Górnego Nurca PLB200004, Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021. W drugiej połowie 2023 r. wszczęto procedurę opracowania nowego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego PLH200014. Pod koniec roku 2023 przeprowadzono konsultacje społeczne projektu nowego planu zadań ochronnych dla obszaru 2000 Murawy w Haćkach PLH200015. Trwają intensywne prace w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pisy PLH200023.

Ponadto w latach 2017-2023 w ramach projektu pn. *Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych* realizowane było uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszarów Natura 2000: Bagno Wizna PLB200005, Dolina Górnej Narwi PLB200007, Dolina Górnej Rospudy PLH200022, Jeleniewo PLH200001, Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021, Dolina Górnego Nurca PLB200004, Ostoja Augustowska PLH200005, Ostoja Knyszyńska PLH200006, Ostoja Narwiańska PLH200024, Ostoja Suwalska PLH200003, Pojezierze Sejneńskie PLH200007, Puszcza Białowieska PLC200004, Dolina Pisy PLH200023, Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie PLH200020, Czerwony Bór PLH200018. Nowe dane przyrodnicze posłużą do aktualizacji planów zadań ochronnych lub do ustanowienia nowych planów zadań ochronnych. Powyższe działania dowodzą sprawnej i skutecznej działalności na poziomie lokalnym, tj. obszarze województwa podlaskiego.

Tabela 13 Wykaz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (według stanu na dzień 31.12.2023 r.)

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru Natura 2000	Data wydania zarządzenia	Data zmiany zarządzenia	Adres publikacji zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego
1	Przełomowa Dolina Narwi	PLB200008	10.01.2011		DZ. U. Woj. Podl., 2011 r. Nr 23 poz. 334 <u>Uwaga:</u> Na mocy uchwały nr III/20/11 Sejmiku Woj. Podl. z dnia 10.01.2011 r. ustanowiono plan ochrony dla Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, który zawiera zakres Natura 2000
				28.04.2022	Dz. Urz. Woj. Podl., 2022 r. poz. 2139 <u>Uwaga:</u> Uchwała nr XLII/584/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi
2	Dolina Górnej Rospudy	PLH200022	09.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 4472
				08.09.2017	DZ. U. Woj. Podl., 2017 r. poz. 3414
3	Ostoja Narwiańska w części położonej poza Łomżyńskim Parkiem Krajobrazowym Doliny Narwi	PLH200024	09.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 4473
				10.01.2011	DZ. U. Woj. Podl., 2011 r. Nr 23 poz. 334 <u>Uwaga:</u> Na mocy uchwały nr III/20/11

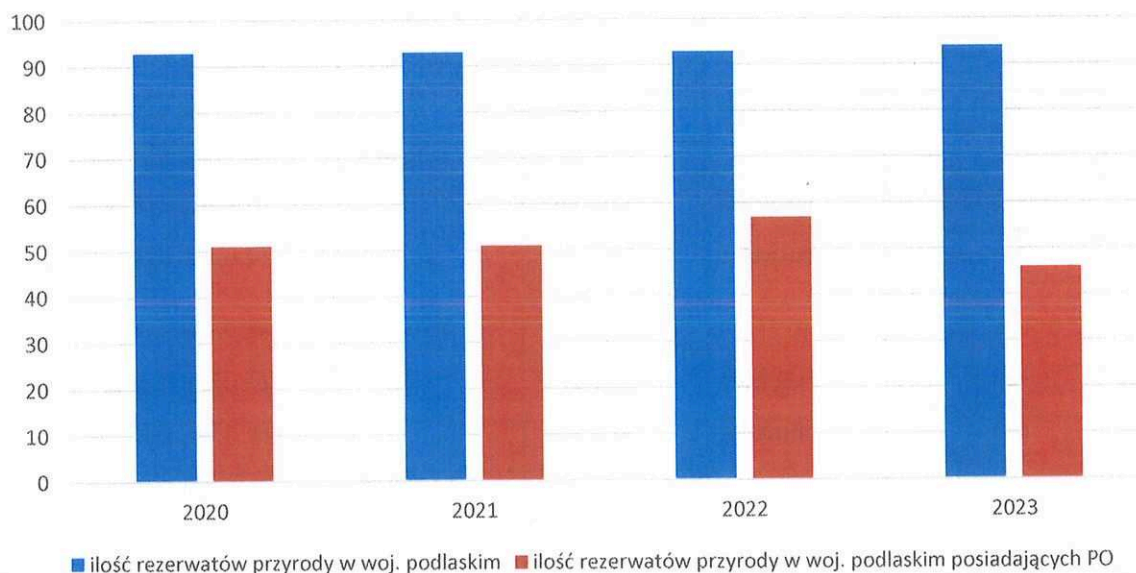

	w części położonej w Łomżyńskim Parku Krajobrazowym Doliny Narwi				Sejmiku Woj. Podl. z dnia 10.01.2011 r. ustanowiono plan ochrony dla Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, który zawiera zakres Natura 2000
				28.04.2022	Dz. Urz. Woj. Podl., 2022 r. poz. 2139 <u>Uwaga:</u> Uchwała nr XLII/584/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi
4	Bagno Wizna	PLB200005	18.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 4631
				05.12.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 4892
5	Ostoja Augustowska	PLH200005	31.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 137
				04.11.2020	DZ. U. Woj. Podl., 2020 r. poz.4651
6	Jeleniewo	PLH200001	30.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1771
				26.04.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 1991
				02.04.2019	Dz. U. Woj. Podl., 2019 r.poz. 1910
7	Ostoja Suwalska	PLH200003	30.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1772
				25.11.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 4395
8	Pojezierze Sejneńskie	PLH200007	13.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1947
9	Czerwony Bór	PLH200018	13.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1946
				09.01.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 217
10	Puszcza Knyszyńska	PLB200003	15.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1967
11	Ostoja Knyszyńska	PLH200006	30.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 2431
				04.02.2020	DZ. U. Woj. Podl., 2020r. poz. 844
				01.04.2022	DZ. U. Woj. Podl., 2022 r. poz. 1480
12	Dolina Górnej Narwi	PLB200007	18.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 2338
13	Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	PLH200010	18.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 2339
14	Sasanki w Kolimagach	PLH200025	31.10.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3560
				18.01.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 273
15	Źródlika Wzgórz Sokólskich	PLH200026	18.11.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3839
				22.01.2019	Dz. U. Woj. Podl., 2019 r. Poz. 569
16	Dolina Dolnej Narwi	PLB140014	23.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1763
				10.02.2015	DZ. U. Woj. Podl., 2015 r. poz. 480
				25.05.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 2300
				30.05.2023	DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 3132
17	Ostoja Nadbużańska	PLH140011	05.09.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3132

18	Dolina Dolnego Bugu	PLB140001	05.09.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3204
				02.08.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 3239
19	Puszcza Białowieska	PLC200004	06.11.2015		DZ. U. Woj. Podl., 2015 r. poz. 3600
20	Dolina Szeszupy	PLH200016	04.10.2017		DZ. U. Woj. Podl., 2017 r. poz. 3677
21	Torfowiska Gór Sudawskich	PLH200017	13.12.2018		DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 5121
22	Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie	PLH200020	27.05.2020		DZ. U. Woj. Podl., 2020 r. poz. 2559

Ilość obowiązujących planów ochrony dla rezerwatów przyrody w woj. podlaskim

Ryc. 2 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów ochrony dla rezerwatów

Pracownicy RDOŚ w Białymstoku uczestniczą w sporządzaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody na terenie naszego województwa (na terenie województwa podlaskiego istnieją 94 rezerваты przyrody).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku na bieżąco podejmuje działania dążące do opracowania planów ochrony, a w przypadku braku projektów planów ochrony – zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody. W 2020 r. ustanowiono zadania ochronne dla 12 rezerwatów przyrody: Kaniston, Łokieć, Kulikówka, Rycerski Kierz, Ruda, Wielki Dział, Głazowisko Łopuchowskie, Cmentarzysko Jaćwingów, Ostoja Bobrów Marycha, Głazowisko Bahanowo nad Czarna Hańczą, Jezioro Kalejty, Góra Uszeście.

W 2021 roku ustanowiono zadania ochronne dla 8 rezerwatów przyrody: Rezerwat Krajobrazowy Władysława Szafera, Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej, Starzyna, Kuriańskie Bagno, Dębowe Góry, Lipiny w Puszczy Białowieskiej, Dębowy Grąd, Starożyn. W 2022 r. ustanowiono zmianę zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Jezioro Kalejty, a także ustanowiono plany ochrony dla rezerwatów przyrody: Sitki, Michnówka, Pogorzelce, Głęboki Kąt, Nieznanowo i Szczekotowo. W 2023 r. prowadzono prace nad utworzeniem planów ochrony dla rezerwatów przyrody Surążkowo i Stara Dębina oraz ustanowiono zadania ochronne dla rezerwatu

przyrody Rabinówka i Jezioro Hańcza. Powyższe informacje wskazują efekty w zakresie ochrony przyrody poprzez prowadzone sukcesywne prace nad obejmowaniem planami ochrony coraz większej liczby rezerwatów.

Ponadto ocena aspektów bezpośrednich jest równie istotna i celowa co aspektów pośrednich. Dlatego też, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku deklaruje dokonywanie corocznego przeglądu wszystkich aspektów środowiskowych – pośrednich i bezpośrednich - w celu aktualizacji deklaracji środowiskowej. Komisja Europejska wydała dokument referencyjny, odnoszący się do działalności takiej jak realizowana w RDOŚ w Białymstoku, który obowiązuje od dnia 18 maja 2019 r. tj. Decyzja Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U.UE.L.2019.17.1). RDOŚ w Białymstoku – jako organizacja zarejestrowana w EMAS uwzględniła wskazany sektorowy dokument referencyjny na dwóch różnych poziomach:

1. podczas opracowywania i wdrażania ich systemu zarządzania środowiskowego w świetle wyników przeglądu środowiskowego,
2. podczas przygotowywania deklaracji środowiskowej.

7.3 Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami środowiskowymi pośrednimi

Pracownicy RDOŚ w Białymstoku wykonują swoje ustawowe zadania uczestnicząc w postępowaniach administracyjnych, zajmując stanowisko w sprawach związanych z ochroną środowiska, przyrody i szkodami w środowisku poprzez wydawanie m.in. decyzji, postanowień, uzgodnień i opinii.

Efekty działalności środowiskowej RDOŚ w Białymstoku obrazują poniższe diagramy prezentujące sprawność działania Urzędu poprzez wydawanie decyzji, postanowień, opinii. Dane do poniższych diagramów zostały zaczerpnięte ze sprawozdań przekładanych przez RDOŚ w Białymstoku do Wojewody Podlaskiego w latach 2020-2023.

Decyzje, postanowienia, opinie wydane przez RDOŚ w 2023 r.

Tabela nr 14 Ilość wydanych przez organ decyzji, postanowień, opinii w 2023 roku.

Zakres spraw	Ilość wydanych rozstrzygnięć
Z zakresu ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć	
Opinie dotyczące potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko a w przypadku stwierdzenia jej konieczności ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko (dla II grupy przedsięwzięć)	965
Ustalenie zakresu raportu oddziaływania na środowisko (dla I grupy przedsięwzięć)	1
Postanowienia uzgadniające warunki realizacji inwestycji	58
Decyzje środowiskowe na realizację przedsięwzięć	7
Udział w postępowania transgranicznych	2

Postanowienia o braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (tzw. III grupa)	84
Postanowienia o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (tzw. III grupa)	35
Uzgodnianie lub odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 (III grupa)	2
Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć polegających na zmianie lasu na użytek rolny	116
Opinie dotyczące strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko oraz opinii do planów i programów)	244
Z zakresu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	
Postanowienia i opinie uzgadniające studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	70
Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	1 643
Odmowa uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	74
Z zakresu ustawy o ochronie przyrody	
Decyzje w sprawie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	294
Postępowania związane z prowadzeniem prac na obszarowych formach ochrony przyrody, w obrębach ochronnych oraz w obrębie cieków naturalnych na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody	574
Zarządzenia w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody, w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatów przyrody oraz w sprawie rezerwatów przyrody	7
Postępowania uzgadniające projekty decyzji wycinki drzew z pasa drogowego	654
Zarządzenia w sprawie ustanowienia lub zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000	3
Decyzje w sprawie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących na obszarze rezerwatów przyrody	29
Decyzje w sprawie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w strefach ochronnych	29
Decyzje w sprawie ustanowienia i likwidacji strefy ochrony	32
Z zakresu ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie	
Decyzje uzgadniające warunki przeprowadzenia działań naprawczych	0
Decyzje nakładające obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych	1
Decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań naprawczych	5
Postanowienia odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku	4
Postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku	2
Z zakresu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale	

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	
Ilość informacji wydanych na wniosek o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie	216
Z zakresu ustawy o odpadach	
Pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne na terenach zamkniętych	0
Pozwolenia na gospodarowanie odpadami (zbieranie i transport, odzysk i unieszkodliwianie) na terenach zamkniętych	0
Decyzje z art. 26 ustawy o odpadach	13
Postanowienia z art. 26a ust. 5 pkt 3 ustawy o odpadach	0
Zgłaszanie eksploatacji na terenach zamkniętych instalacji których użytkowanie nie wymaga pozwolenia na terenach zamkniętych	0
Inne	
Deklaracje organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	114

PLAN DZIAŁALNOŚCI RDOŚ W BIAŁYMSTOKU NA 2024 R.

p	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu		Najważniejsze zadania służące realizacji celu	Odwołanie do dokumentu o charakterze strategicznym
		Nazwa	planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy plan		
1	Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej	Liczba obszarów Natura 2000 posiadająca zatwierdzone plany zadań ochronnych	24	Opracowanie i zatwierdzenie projektów planów zadań ochronnych oraz planów ochrony obszarów Natura 2000	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.), Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
1	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych wyjądkowo podległego poprzez efektywne orzekanie	Liczba zakończonych spraw w danym roku	3752	Opracowanie i zatwierdzenie projektów planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwów przyrody	
2	Zapewnienie i zachowanie wartości przyrodniczych wyjądkowo podległego poprzez efektywne orzekanie	Liczba zakończonych spraw w danym roku	3752	Prowadzenie postępowań mających na celu: 1) wydawanie decyzji w sprawie odstępstw od zakazów w stosunku do chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, zakazów obowiązkujących na obszarze rezerwów przyrody oraz zakazów obowiązujących w strefach ochrony, 2) wydawanie zawiadzeń organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 dla przedsięwzięć współfinansowanych ze środków krajowych lub funduszy Unii Europejskiej; 3) wydawanie i uzgodnień projektów decyzji zezwalających na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej; 4) wydawanie decyzji ustalających i likwidujących strefy ochrony; 5) uzgodnienie i projektów uchwał samorządu terytorialnego w sprawie utworzenia lub likwidacji form ochrony przyrody	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.), Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2020 r. poz. 2187), Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.), Dyrektywa 79/403/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, Ustawa z dnia 27 marca 2005r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 977 ze zm)
3	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównowagony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	Liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOS	1130	Prowadzenie postępowań w sprawie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Prowadzenie postępowań w sprawie uzgodnienia warunków realizacji planowanych przedsięwzięć, wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć Prowadzenie innych postępowań wynikających z zakresu działania Wydziału OOS (np. udział w postępowaniu transgranicznym)	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.)
3	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównowagony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	Liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOS	285	Prowadzenie postępowań mających na celu wydanie uzgodnienia stopnia i zakresu szczegółowości prognozy o oddziaływaniu na środowisko; opinii i uzgodnień do projektów strategii, planów, programów oraz innych dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko Prowadzenie innych postępowań z zakresu SOOS	
4	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku	Stopień zrealizowanych w terminie wniosków o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie (w %)	100%	Udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.),

5	Efektywne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych krajowych i UE zgodnie z założeń harmonogramem	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w danym roku w ramach projektów/ liczba zrealizowanych przedsięwzięć w danym roku w ramach projektów	7/9	złożenie wniosków i ich akceptacja przez instytucję dofinansowującą zakończone podpisaniem umowy na dofinansowanie przedsięwzięcia złożenie wniosku o zabezpieczenie finansowania i rezerw celową wyłonienie wykonawcy prac wchodzących w zakres przedsięwzięcia zakończenie realizacji prac inchodzących w zakres przedsięwzięcia, pobierające podpisaniem protokołu rozliczenie pod względem racjonalno-finansowym (sporządzenie wniosków o płatność i sprawozdanie z realizacji)	1. W ramach NFOŚiGW: Wdrożenie widoków drożalik w krzemiance 2. W ramach NFOŚiGW: Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego 3. W ramach NFOŚiGW: Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białobłotiska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białobłotkiego Parku Narodowego 4. W ramach NFOŚiGW: Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody: Młotki i Głimki 5. W ramach NFOŚiGW: Zabezpieczanie zwierząt gospodarskich przed wilkami na terenie województwa podlaskiego 6. W ramach WFOŚiGW: Opracowanie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno W irna P1820005 7. W ramach WFOŚiGW: "Zielone społeczeństwo - wiedza, doskonalenie i myśl ekologiczna" - organizacja Dnia Ochrony Środowiska 8. W ramach FEniKS: Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringu (PZ03) 9. W ramach FEniKS: Wdrożenie działań z zakresu ochrony czynnej na obszarach Natura 2000 AKSU (AKU)	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.)
---	---	--	-----	--	--	---

CZĘŚĆ C: Inne cele przyjęte do realizacji w roku 2024

(w tej części planu należy wskazać cele przyjęte do realizacji, które nie zostały wymienione w części A lub B)

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu		Najważniejsze zadania służące realizacji celu
		Nazwa	planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy plan	
1.	2.	3.	5.	6.
1	Promowanie zasad zrównowoczonego rozwoju, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa	Liczba przeprowadzonych kampanii mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	3	Organizowanie warsztatów, zajęć edukacyjnych, konkursów
2	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska i likwidacja ich skutków	Liczba wydanych rozstrzygnięć (decyzji) z zakresu gospodarki odpadami i ustawy Prawo ochrony środowiska	25	Wydawanie decyzji, będących w gestii RDOŚ, nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, decyzji emisyjnych na terenach zamkniętych MON oraz decyzji dotyczących przetwarzania i zagospodarowania odpadów na terenach zamkniętych

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU DZIAŁALNOŚCI REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU ZA 2023 ROK

W dniu 27 listopada 2022 roku został zatwierdzony Plan działalności jednostki na 2023 rok. W Planie wyznaczono najważniejsze cele do realizacji, wskazano mierniki określające stopień realizacji celu i podano ich wartości w ujęciu planowanym.

Większość zadań przewidziane do wykonania w 2023 roku została zrealizowana na zamierzonym poziomie.

W zakresie postępowań administracyjnych dotyczących zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie, liczba spraw wpływających do Wydziału Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 oraz Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz Wydziału Spraw Terenowych w Suwałkach ukształtowała się na poziomie 106% zaplanowanej wartości. Klienci zewnętrzni chętniej niż w latach ubiegłych korzystali z elektronicznego obiegu dokumentów, co znacznie usprawniło proces składania wniosków i tym samym przełożyło się na większą liczbę rozpatrywanych spraw.

Cel działalności RDOŚ obejmujący kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych został opisany przez dwa mierniki:

- 1) liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOŚ;
- 2) liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOŚ.

Pierwszy z wymienionych mierników w Wydziałach w Białymstoku przekroczył zaplanowany plan o 14%. W Wydziałach Spraw Terenowych w Suwałkach i Łomży wartości kształtowały się na poziomie odpowiednio 89% i 137%. Drugi z wyżej wymienionych mierników w Wydziale Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 w 2023 roku nie został zrealizowany zgodnie z przyjętymi założeniami. Natomiast dla Wydziału Spraw Terenowych w Suwałkach stopień realizacji omawianego miernika wyniósł 122% wartości zakładanej do wykonania. Z kolei w przypadku Wydziału Spraw Terenowych w Łomży zaplanowana wartość miernika została zrealizowana w 42% w stosunku do wielkości przyjętej na 2023 rok.

Stwierdzone odchylenia od wartości zaplanowanych na 2023 rok zarówno w przypadku liczby wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOŚ, jak i liczby wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOŚ, wynikają z faktu, iż postępowania każdorazowo są prowadzone na wniosek osób lub podmiotów zainteresowanych otrzymaniem konkretnego rozstrzygnięcia. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku nie ma wpływu na liczbę

wniosek składanych na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku w 2023 roku, zgodnie z założonym harmonogramem, realizowała projekty finansowane zarówno ze środków zewnętrznych krajowych, jak i ze środków Unii Europejskiej. Zakończono trzy projekty z 7 realizowanych w danym roku.

Ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej finansowane były niżej wymienione projekty.

1. „Kładka wśród źródeł w Krzemiance”

Projekt polega na konserwacji i utrzymaniu ścieżki przyrodniczej zlokalizowanej na terenie rezerwatu przyrody „Krzemianka”. Realizacja działań wchodzących w zakres w/w przedsięwzięcia odbywa się na mocy porozumienia zawartego w dniu 17 maja 2019 r. przez RDOŚ w Białymstoku z Nadleśnictwem Knyszyn. Aneksem nr 3/576 z dnia 25 kwietnia 2023 r. przedłużono termin zakończenia realizacji zadania do dnia 30 września 2024 r. oraz przeniesiono część środków na 2024 rok. Nadleśnictwo Knyszyn przeprowadziło postępowanie w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych na udzielenie zamówienia dot. rozbiórki istniejącej i budowy edukacyjnej ścieżki dla pieszych w ramach projektu pn.: „Kładka wśród źródeł w Krzemiance”. Umowę z wykonawcą HYDROBUD Kielczyk Spółka Jawna zawarto w dniu 25 sierpnia 2023 r. W listopadzie 2023 r. zostały opłacone noty księgowo na rzecz Nadleśnictwa Knyszyn tytułem poniesionych nakładów związanych z wykonaniem ścieżki przyrodniczej. Zadanie realizowane jest zgodnie z założeniami HRP.

2. „Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego”

Przedsięwzięcie dotyczy działań monitoringowych realizowanych w obrębie 20 obszarów Natura 2000 na terenie województwa podlaskiego, zajmujących łącznie powierzchnię 496 345,60 ha. Liczba stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska wynosi 160 sztuk.

W I półroczu 2023 roku podpisano cztery umowy z wykonawcami oraz realizowano umowy podpisane w latach poprzednich. W pierwszym półroczu wykonano monitoring mopa zachodniego w obrębie obszaru Natura 2000 Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego na kwotę 18 000 zł. Ponożono również wydatki związane z zarządzaniem projektem.

3. „Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego”

W dniu 01 marca 2022 r. podpisano umowę nr 2531/2022/Wn-50/OP-IN/D na realizację w/w projektu. W zakres przedmiotowy przedsięwzięcia wchodzi następujące zadania:

- opracowaniu projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska;
- nadzór naukowy nad opracowaniem projektu planu ochrony;
- konsultacje społeczne projektu planu ochrony;
- zakup sprzętu biurowego na potrzeby zarządzania realizacją projektu.

Wysokość kosztów kwalifikowanych wyznaczono na poziomie 4 736 000 zł, natomiast termin realizacji zadania na dzień 31 grudnia 2024 r.

W I półroczu 2023 roku podpisano 4 umowy z Wykonawcami. Pierwszą umowę zawarto na przygotowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego. Przedmiotem 3 kolejnych umów jest wykonanie usługi nadzoru naukowego nad opracowaniem planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego. W czerwcu oraz w listopadzie poniesiono koszty usług cateringowych związanych z przeprowadzeniem konsultacji społecznych projektu planu ochrony na łączną kwotę. W sierpniu 2023 r. dokonano zakupu sprzętu komputerowego na potrzeby zarządzania realizacją projektu na

kwotę 9 225 zł. W listopadzie dokonano płatności za przygotowanie projektu planu ochrony oraz za wykonanie usługi nadzoru naukowego. Łączna kwota wydatkowana na realizację w/w zadania w 2023 roku wyniosła 2 556 955 zł.

4. „Przeprowadzenie oceny zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w celu rozpoznania szkody w środowisku wraz z opracowaniem projektu przeprowadzenia działań naprawczych w okolicach cieku Tyrgonka (zw. też Targonką, Wrzączką) na terenie miasta Mońki, gm. Mońki, pow. moniecki, woj. podlaskie”

W dniu 27 października 2022 r. podpisano umowę nr 3246/2022/Wn50/NE-OZ-go/D na realizację w/w projektu. Celem zadania jest ocena stanu powierzchni ziemi wzdłuż cieku Tyrgonka (zw. też Targonką, Wrzączką) położonego w granicach administracyjnych miasta Mońki, gm. Mońki, pow. moniecki, woj. podlaskie, wykonana zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).

W oparciu o przeprowadzone badania gleby i ziemi możliwe będzie potwierdzenie lub wykluczenie występowania zanieczyszczenia na przedmiotowym terenie, a tym samym potwierdzenie lub ustanie obowiązku remediacji powierzchni ziemi przez RDOŚ. W wyniku realizacji zadania powstanie ekspertyza w syntetyczny sposób ujmująca wskazania potencjalnego terenu wymagającego przeprowadzenia remediacji, dająca możliwość określenia, w drodze decyzji, zakres i sposób przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych. Wysokość kosztów kwalifikowanych wyznaczono na poziomie 60 000 zł, natomiast termin realizacji zadania na dzień 31 października 2023 r.

W I półroczu 2023 r. podpisano umowę z Wykonawcą, której przedmiotem jest ocena zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w celu rozpoznania szkody w środowisku wraz z oszacowaniem projektu przeprowadzenia działań naprawczych w okolicach cieku Tyrgonka. We wrześniu 2023 r. dokonano płatności w kwocie 66 297 zł dla Wykonawcy za realizację zadania, w tym koszty kwalifikowalne projektu – 60 000 zł i koszty poniesione w ramach budżetu jednostki – 6 297 zł. Zadanie zostało zrealizowane.

5. „Zabezpieczanie zwierząt gospodarskich przed wilkami na terenie województwa podlaskiego.”

W dniu 30 listopada 2022 r. podpisano umowę nr 3379/2022/Wn-10/OP-PO/D na realizację w/w projektu. Zadanie będzie realizowane na obszarach występowania szkód wyrządzanych przez wilki, m. in. na obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty, na których wilk jest przedmiotem ochrony tj. Ostoja Augustowska PLH200005, Ostoja Knyszyńska PLH200006, Puszcza Białowieska PLC200004, a także poza obszarami Natura 2000 w granicach województwa podlaskiego. Celem przedmiotowego przedsięwzięcia jest minimalizowanie szkód w pogłowie zwierząt gospodarskich poprzez zastosowanie „ogrodzenia” z pastuchów elektrycznych. W zakres przedsięwzięcia wchodzi zlecenie usługi zakupu i dystrybucji 50 zestawów pastuchów elektrycznych dla osób, których zwierzęta gospodarskie narażone są na wystąpienie szkody spowodowanej przez wilki. Umowy z wykonawcami zawarto w lipcu 2023 r. We wrześniu dokonano płatności za zakup 15 fladr wraz ze słupkami, 10 fotopułapek wraz z osprzętem oraz 25 zestawów pastuchów na łączną kwotę 112 273,48 zł. Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku.

6. „Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody: Jelonka i Glinki.”

W dniu 10 Lipca 2023 R. Podpisano Umowę Nr 1340/2023/Wn10/OP-in/D na realizację w/w projektu. Realizacja projektu dotyczy opracowania dwóch planów ochrony dla rezerwatów przyrody Jelonka i Glinki. Głównym celem przedsięwzięcia jest stworzenie podstaw do skutecznej ochrony obiektów rezerwatów przyrody poprzez opracowanie projektów planów ochrony dla tych obszarów.

W 2023 roku otrzymano decyzję o zapewnieniu finansowania wydatków. Zadanie będzie realizowane w 2024 roku.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jako współbeneficjent (beneficjentem jest Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska) od 2017 r. realizuje w ramach działania Oś priorytetowa II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 dwa projekty, tj.:

1. „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”

Projekt dotyczy 9 obszarów Natura 2000 i obejmuje m.in. opracowanie dokumentacji niezbędnej dla wdrożenia zaplanowanych działań z zakresu ochrony czynnej, wykonanie działań z zakresu ochrony czynnej, polegającej na usuwaniu drzew i krzewów wraz z wywozem biomasy oraz budowę urządzeń hydrotechnicznych w postaci zastawek i progów, wykonanie ekspertyz mających na celu ocenę wpływu przeprowadzonych działań ochronnych na stan przedmiotów ochrony, organizację spotkań z właścicielami i zarządcami terenów, na których planowane jest prowadzenie działań w ramach projektu, przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz wykup gruntów.

Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu wynosi 5 493 154,02 zł. Na realizację projektu w 2023 r. zaplanowano 1 629 992,11 zł, między innymi za:

- wykonanie oceny wpływu wykonanych działań z zakresu ochrony czynnej na stan zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków w obrębie obszarów Natura 2000;
- wycięcie drzew i krzewów z płatów siedlisk przyrodniczych wraz z usunięciem biomasy;
- oznaczenie przez eksperta przyrodnika miejsc występowania wierzby lapońskiej i brzozy;
- przeprowadzenie wyjazdów terenowych w celu nadzoru nad realizacją prac prowadzonych na podstawie umów podpisanych w latach 2019-2023;
- wynajem biura;
- wynagrodzenie pracowników zatrudnionych do realizacji projektu.

W 2023 roku wypłacono 1 080 646,40 zł Wykonawcom za wycięcie drzew i krzewów z płatów siedlisk przyrodniczych wraz z usunięciem biomasy oraz ponoszono wydatki związane z wynagrodzeniem pracowników, wynajmem biura oraz wyjazdami terenowymi. W 2023 roku wypłacono kwotę 71 829 zł za wykonanie oceny wpływu działań z zakresu ochrony czynnej na stan zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków w obrębie 5 obszarów Natura 2000. Łączna wartość poniesionych wydatków na realizację projektu w 2023 roku wyniosła 1 367 923,09 zł. Zadanie zostało zrealizowane.

2. „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”

Głównym celem projektu realizowanego przez RDOŚ w Białymstoku jest uzupełnienie stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych i gatunkach będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie województwa podlaskiego. Projekt został zrealizowany w 2022 roku. W roku bieżącym zostało wypłacone dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników zatrudnionych przy realizacji projektu. Jednocześnie 2 pracownikom powierzono wykonanie dodatkowych obowiązków służbowych związanych z realizacją projektu polegających na obsłudze systemu Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych, za które otrzymali dodatki zadaniowe. Zadanie zostało zrealizowane.

Funkcjonujący w jednostce System Zarządzania Środowiskowego EMAS został wkomponowany w obowiązujące w RDOŚ procedury kontroli zarządczej. W 2023 roku podjęto szereg działań mających na celu doskonalenie wyżej wymienionego systemu. W tym zakresie:

- opracowano program wewnętrznych audytów środowiskowych w RDOŚ na 2023 rok;
- zidentyfikowano 19 znaczących aspektów środowiskowych pośrednich. Wszystkie znaczące aspekty środowiskowe znajdują swoje odzwierciedlenie w celach Regionalnej Dyrekcji, które są monitorowane i poddawane okresowym pomiarom;
- przeprowadzono 8 wewnętrznych audytów środowiskowych.;

- podjęto prace nad aktualizacją Deklaracji Środowiskowej za 2022 rok;
- pracownicy RDOŚ w Białymstoku cyklicznie biorą udział w szkoleniach z zakresu wiedzy o EMAS;
- na bieżąco na stronie internetowej RDOŚ są zamieszczane informacje dotyczące systemu EMAS (skierowane zarówno do pracowników RDOŚ, jak i do społeczeństwa);
- doskonalona jest współpraca z Zespołem ds. EMAS oraz audytorami;
- na bieżąco doskonalone są dobre praktyki urzędu (oszczędzanie energii, światła, papieru) w ramach zielonej administracji.

W zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa na 2023 rok zostały zaplanowane dwa działania (część C, poz. 1 Planu działalności). Przeprowadzono 4 kampanie mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Plan został zrealizowany w większym zakresie niż zakładano.

Realizacja celu dotyczącego przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i likwidacji ich skutków opisywana jest przez miernik wyrażony liczbą wydanych rozstrzygnięć (decyzji) z zakresu gospodarki odpadami i ustawy Prawo ochrony środowiska. W 2023 roku wspomniany cel został zrealizowany tylko w 53% w odniesieniu do wielkości założonej do realizacji. Stwierdzone odchylenia od wartości zaplanowanej wynikają z faktu, iż RDOŚ nie ma wpływu na liczbę zgłaszanych spraw dotyczących rozważenia konieczności podjęcia działań nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, wydania decyzji emisyjnych na terenach zamkniętych MON i zagospodarowania odpadów na terenach zamkniętych. Wspomniane postępowania każdorazowo są prowadzone na wniosek osób lub podmiotów zainteresowanych otrzymaniem konkretnego rozstrzygnięcia.

Reasumując, przeprowadzona analiza dotycząca wykonania Planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku za 2023 roku wskazuje, że większość zadań przewidzianych do realizacji została wykonana na zamierzonym poziomie. Stwierdzone odchylenia od planowanych wartości poszczególnych mierników wynikają przede wszystkim z faktu, iż RDOŚ nie ma wpływu na liczbę wniosków składanych przez klientów zewnętrznych. W 2023 roku obywatele chętniej niż dotychczas korzystali z elektronicznego obiegu dokumentów, co znacznie usprawniło proces składania wniosków i tym samym przełożyło się na większą liczbę rozpatrywanych spraw. Wyznaczone przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Białymstoku cele i zadania w 2023 roku realizowane były w sposób zgodny z prawem, skuteczny, efektywny i terminowy.

Rozpatrywanie skarg, wniosków, listów i petycji w 2023 roku

W 2023 roku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku nie wpłynęły żadne skargi.

PRZEDSIĘWZIĘCIA ŚRODOWISKOWE WAŻNE DLA ROZWOJU REGIONU

W 2023 roku wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczące m.in. następujących przedsięwzięć:

1. Budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Choroszcz – Ploski wraz z budową odcinka drogi krajowej nr 65 Kudrycze – Kuriany – Grabówka oraz budową, rozbudową i przebudową dróg innej kategorii i niezbędnej infrastruktury.
2. Budowa gazociągu Ostrożne - Łapy - Kołpaki wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi.
3. Budowa przedłużenia ul. Piastowskiej na odcinku od ul. Sybiraków do ul. Wysockiego wraz ze skrzyżowaniami i wlotami ulic bocznych na terenie miasta Białegostoku, przebudowie i budowie niezbędnej infrastruktury oraz budowie wiaduktu pod torami kolejowymi, mostu i przepustów.

Postępowania w sprawie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzone w 2023 r.:

1. Budowa drogi ekspresowej S-19 na odcinku węzeł Boćki (bez węzła) – Malewice.
2. Budowa drogi ekspresowej S-19 na odcinku Haćki - węzeł Bielsk Podlaski Zachód (z węzłem) z odcinkiem drogi krajowej Nr 66 do istniejącej drogi krajowej Nr 19.
3. Budowa Obwodnicy Sztabina w ciągu drogi krajowej Nr 8.
4. Budowa drogi krajowej Nr 8 od m. Kumiała do m. Grymiaczki wraz z Obwodnicą Suchowoli.
5. Budowa drogi ekspresowej S-19 na odcinku węzeł Bielsk Podlaski Zachód (bez węzła) – węzeł Boćki (z węzłem).
6. Budowa drogi ekspresowej S-19 na odcinku Malewice – Chlebczyn.
7. Budowa Obwodnicy Bielska Podlaskiego w ciągu drogi krajowej Nr 66, od km 2+623,90 do km 5+549,10.

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANE W 2023 r. z UDZIAŁEM ŚRODKÓW WŁASNYCH LUB ZEWNĘTRZNYCH

Lp.	Zadanie	Źródło finansowania
1.	Współdziałanie z ośrodkiem rehabilitacji dzikich ptaków i ssaków w zakresie leczenia przebywających tam zwierząt	Środki własne
2.	Dostawa albumów, atlasów, kolorowanek z naklejkami, puzzli i gier przeznaczonych na nagrody w konkursach przyrodniczych organizowanych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Białymstoku.	Środki własne
3.	Projekt pn. „ <i>Kładka wśród źródeł w Krzemiance</i> ”. Projekt polega na konserwacji i utrzymaniu ścieżki przyrodniczej zlokalizowanej na terenie rezerwatu przyrody „Krzemianka”. Projekt jest realizowany w latach 2019-2024.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
4.	Projekt pn. „ <i>Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego</i> ”. Przedsięwzięcie dotyczy działań monitoringowych realizowanych w obrębie 20 obszarów Natura 2000 na terenie województwa podlaskiego. Realizacja działań monitoringowych wynika z obowiązujących planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Projekt jest realizowany w latach 2019-2024.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
5.	Projekt pn. „ <i>Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego</i> ”. W zakres projektu wchodzi opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego. Projekt jest realizowany w latach 2022-2024.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
6.	Projekt pn. „ <i>Zabezpieczanie zwierząt gospodarskich przed wilkami na terenie województwa podlaskiego</i> ”.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

	<p>Głównym celem projektu jest zabezpieczanie zwierząt gospodarskich przed szkodami powodowanymi przez wilki, poprzez zakup i dystrybucję zestawów pastuchów elektrycznych oraz fladr wśród rolników na terenie województwa podlaskiego. Projekt realizowany jest w latach 2023-2024.</p>	
7.	<p>Projekt pn. „Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody: Jelonka i Glinki”.</p> <p>Celem projektu jest opracowanie projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody Jelonka i Glinki. Projekt jest realizowany w latach 2023-2024.</p>	<p>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p>
8.	<p>Projekt pn. „Przeprowadzenie oceny zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w celu rozpoznania szkody w środowisku wraz z opracowaniem projektu przeprowadzenia działań naprawczych w okolicach cieku Tyrgonka (zw. też Targonką, Wrzączką) na terenie miasta Mońki, gm. Mońki, pow. moniecki, woj. Podlaskie”.</p> <p>Celem projektu jest przeprowadzenie oceny zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w celu rozpoznania szkody w środowisku wraz z opracowaniem projektu przeprowadzenia działań naprawczych w okolicach cieku Tyrgonka na terenie Miasta Mońki. Termin realizacji projektu – 2023 r.</p>	<p>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p>
9.	<p>Projekt pn. „Opracowanie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Wizna PLB200005”.</p> <p>Celem projektu jest opracowanie projektu aktualizacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno Wizna. Projekt jest realizowany w latach 2023-2024.</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku</p>
10.	<p>Projekt pn. „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”.</p> <p>W zakres projektu wchodzi wykonanie działań z zakresu ochrony czynnej na terenie 12 obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim, obejmujących m.in.: usuwanie drzew i krzewów wraz z wywozem biomasy, koszenie wraz z wywozem biomasy, budowa urządzeń hydrotechnicznych w postaci zastawek i progów. Projekt obejmuje także wykonanie ekspertyz mających na celu ocenę wpływu przeprowadzonych działań ochronnych na stan przedmiotów ochrony oraz wykup gruntów. Projekt był realizowany w latach 2017-2023.</p>	<p>Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (POiŚ 2014-2020)</p>

Liczba wniosków wpływających do Regionalnej Dyrekcji jest niezależna od urzędu. Sprawy są rozpatrywane i załatwiane w ustawowym terminie. Efektywność środowiskową wykazują tutaj rozstrzygnięcia wydawane przez Urząd określające środowiskowe uwarunkowania planowanych przedsięwzięć.

Foto RDOŚ Białystok

7.4 Edukacja Ekologiczna

Zwiększenie świadomości ekologicznej i podnoszenie wiedzy z zakresu zasad ochrony przyrody w tym obszarów Natura 2000 jest celem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Cel ten jest realizowany poprzez rozmaite działania skierowane do społeczeństwa, pozarządowych organizacji ekologicznych, uczniów szkół podstawowych i przedszkoli oraz pracowników RDOŚ w Białymstoku, jak również poprzez różne kampanie, projekty oraz akcje informacyjne i promocyjne. Podczas edukacji ekologicznej oraz informowania obywateli i przedsiębiorców stosowane są najlepsze praktyki zawarte w dokumencie referencyjnym m.in. w celu:

- pogłębiania publicznej świadomości problemów związanych ze środowiskiem (poprzez zorganizowanie szkoleń, konferencji, spotkań, udzielania informacji dla mediów);
- dostarczania informacji na temat codziennego wkładu w ochronę środowiska (BIP, strona internetowa RDOŚ w Białymstoku, promowanie EMAS /stosowanie logo EMAS/);
- tworzenie nowych wzorców zachowań wśród różnych grup społeczeństwa (np. szerzenie postaw prośrodowiskowych wśród dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz społeczeństwa np. poprzez organizowanie happeningów – Światowy Dzień Ochrony Środowiska);
- zachęcanie obywateli do poznawania i doceniania lokalnego środowiska oraz kontaktu z naturą (publikacje, konferencje, seminaria).

Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży oraz działania na rzecz poprawy wizerunku jednostki:

W 2023 r. podejmowano bądź uczestniczono w szeregu akcji skierowanych do społeczeństwa, które miały na celu kształtowanie postaw proekologicznych, m.in.:

- W 2023 r. pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku przeprowadzili zajęcia edukacyjne z dziećmi w Przedszkolu Samorządowym nr 51 „Przyjazne” w Białymstoku. Podczas zajęć edukacyjnych dzieci zdobyły wiedzę z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt (m.in. na temat bobra), ekologii, EMAS, poznały warstwy lasu oraz walory przyrodnicze województwa podlaskiego;
- W dniu 7 czerwca 2023 r. pracownicy RDOŚ w Białymstoku przeprowadzili prelekcję w siedzibie Okręgowego Zarządu Podlaskiego PZD w Białymstoku pod pn. „Ogrodnictwo wobec IGO” w celu zwiększenia świadomości działkowców na temat gatunków inwazyjnych stwarzających zagrożenie dla Unii oraz dla Polski zgodnie z Ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r.;
- W 2023 r. pracownicy RDOŚ w Białymstoku wzięli udział w pikniku edukacyjnym w siedzibie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi pt. „DROZDOWSKIE PRZYRODOBRANIE”, a także w Festynie Ekologicznym w Choroszcy;
- W ramach obchodu Dnia Krajobrazu (20 października 2023 r.) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zorganizowała konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży pn. „Docen lokalność”;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku objęła patronatem honorowym następujące wydarzenia: Konkurs plastyczno-literacki „Przyroda Polska i ja” organizowany przez Przedszkole Samorządowe nr 77 „Rumiankowe” im. Simony Kossak w Białymstoku; Konkurs plastyczny „Piękna nasza

Polska cała” organizowany przez Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie; Konferencja naukowa „Innowacje w Inżynierii Ekologicznej” organizowana przez Politechnikę Białostocką; Konkurs Wiedzy Ekologicznej organizowany przez Białowiecki Park Narodowy;

- W 2023 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku współpracowała z Fundacją WWF Polska przy realizacji działań mających na celu minimalizację konfliktu między człowiekiem a wilkami, poprzez przekazywanie hodowcom pastuchów elektrycznych do zabezpieczania stad zwierząt gospodarskich. Pastuchy takie otrzymało 10 rolników w województwie podlaskim.

System ekzarządzania i audytu – EMAS w RDOŚ Białystok

Rozporządzenie EMAS wśród wielu wymagań stawia na aktywne uczestnictwo członków organizacji w systemie EMAS. Mając to na uwadze pracownicy naszego Urzędu aktywnie uczestniczą w działaniach nad wdrażaniem, utrzymaniem i doskonaleniem systemu EMAS. Oto przykłady ich uczestnictwa w 2023 r.:

1. Zaktualizowano Przegląd Systemu Zarządzania Środowiskowego wg. EMAS, opracowano program wewnętrznych audytów środowiskowych na 2022 r., na bieżąco sprawdzana jest aktualność polityki środowiskowej oraz dokonywany przegląd i weryfikacja aspektów środowiskowych zidentyfikowanych w RDOŚ i oceny znaczenia aspektów środowiskowych.
2. W ramach funkcjonującego SZŚ wg. EMAS przeprowadzono 6 wewnętrznych audytów środowiskowych.
3. Podjęto prace nad aktualizacją Deklaracji Środowiskowej za rok 2022 (wydanie VIII).
4. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku mając na uwadze wyznaczone cele środowiskowe uczestniczyła w realizacji zadań i szeregu spotkań, które obejmowały i propagowały ochronę środowiska w tym ochronę przyrody.
5. Na bieżąco doskonalone są dobre praktyki urzędu (oszczędzanie energii, światła, papieru) w ramach zielonej administracji, jak również prowadzone działania mające na celu propagowanie idei systemu EMAS wśród klientów RDOŚ w Białymstoku (m.in. jednostek samorządowych, stowarzyszeń, organizacji ekologicznych, osób fizycznych).
6. W dniach 24-26.08.2022 r. przeprowadzono weryfikację i walidację deklaracji środowiskowej w RDOŚ w Białymstoku. W wyniku auditu Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. potwierdziło, iż organizacja spełnia wszystkie wymagania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS.
7. Utrzymano rejestrację organizacji w rejestrze organizacji zarejestrowanych w krajowym systemie ekzarządzania i audytu EMAS pod nr : PL2.20-001-62.

Działania na rzecz poprawy warunków pracy

Na dzień 31.12.2023 r. w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku zatrudnionych było 56 pracowników, w tym 1 osoby na zastępstwo. 50 pracowników zatrudnionych jest w siedzibie RDOŚ w Białymstoku, 3 w Wydziale Spraw Terenowych w Łomży, 3 w Wydziale Spraw Terenowych w Suwałkach.

W jednostce administracji publicznej dominującym typem pracy jest praca administracyjno-biurowa. W związku z pracą przy komputerach z wykorzystaniem monitorów ekranowych problemem może być obciążenie wzroku oraz układu mięśniowo-szkieletowego ze względu na fakt, iż większość czasu pracownicy spędzają w pozycji siedzącej. Praca odbywa się w pomieszczeniach biurowych instytucji. Podczas jej wykonywania do

głównych czynności należą obsługa komputera, telefonu, kontakty z interesantami, przyjmowanie pism, opracowywanie dokumentacji, itp. Często występują także wyjazdy poza siedzibę instytucji w celu dokonywania wizji terenowych w sprawach dotyczących lokalizacji inwestycji, szkód wyrządzanych przez zwierzęta chronione lub szkód w środowisku wywołanych działalnością człowieka. W trakcie wizji terenowych pracownicy dokonują oględzin, pomiarów i szacowania powstałych szkód. Pracownicy podczas wyjazdów terenowych korzystają z odzieży i obuwia roboczego zakupionego ze środków RDOŚ oraz samochodów służbowych. Otrzymują także ekwiwalent za pranie odzieży i czyszczenie obuwia roboczego. W celu uniknięcia ryzyka zachorowania na kleszczowe zapalenie opon mózgowych RDOŚ w Białymstoku pokrywa koszty szczepień pracowników przeciwko kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych. Pracownicy mają także dostęp do repelentów zabezpieczających przed kontaktem z owadami. Ponadto w urzędzie obowiązuje ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy oraz ocena ryzyka biologicznego związanego z czynnikami biologicznymi występującymi w przyrodzie, z którymi pracownicy mogą mieć styczność podczas pełnienia zadań służbowych. Poziom ryzyka zawodowego oraz biologicznego kształtował się w przedziale ryzyka akceptowalnego.

Kontynuowano sukcesywną wymianę wyeksploatowanego oraz przestarzałego sprzętu i oprogramowania komputerowego, zakupiono m.in.:

- zestawy komputerowe z monitorami,
- urządzenie wielofunkcyjne A3,
- urządzenia UPS,
- pakiety oprogramowania biurowego Microsoft Office,
- odnowiono licencję na oprogramowanie do wideokonferencji - Microsoft Teams,
- drobne urządzenia peryferyjne typu myszki oraz klawiatury.

Na bieżąco wykonywane były naprawy oraz modernizacje sprzętu informatycznego:

- wymieniono wyeksploatowane elementy drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych,
- komputery wymagające modernizacji zostały wyposażone w dyski SSD oraz dodatkowe moduły pamięci RAM,
- wymieniono zużyte urządzenia UPS.

Systemy EZD PUW oraz QNT Quorum były wielokrotnie aktualizowane. Funkcjonalność systemu EZD została wzbogacona o nowe rejestry, raporty oraz moduły Wdrożono system pocztowy na potrzeby urzędu.

Zwiększeniu uległa ilość korespondencji wychodzącej oraz wpływającej do urzędu za pośrednictwem platformy ePUAP. Rosnący udział korespondencji elektronicznej w stosunku do korespondencji tradycyjnej pozytywnie wpływa na terminowość spraw załatwianych w RDOŚ.

Realizując zaplanowane na 2023 rok zadania w obszarze doskonalenia zarządzania zasobami ludzkimi przeprowadzono przegląd oraz aktualizację wielu wewnętrznych procedur jednostki w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Pracownicy urzędu uczestniczyli w szkoleniach, które zwiększały świadomość i uczyły właściwych zachowań w kontaktach z osobami ze szczególnymi potrzebami.

Na szkolenia ze środków RDOŚ wydatkowano w ubiegłym roku kwotę 12.827,29 zł. Plan szkoleń na 2023 r. zakładał 8 tematów priorytetowych.

Pracownicy uczestniczyli między innymi w szkoleniach z zakresu :

- kontroli zarządczej,
- zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- informacji niejawnych,
- szacowania szkód łowieckich,
- inwentaryzacji w jednostkach sektora finansów publicznych,
- nowelizacja przepisów ustawy o dostępności,
- prawa pracy,

- przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych,
- Prawa Zamówień Publicznych,
- ocen oddziaływania na środowisko i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- nowelizacji przepisów dotyczących ochrony danych osobowych,
- zasad dostępu do informacji publicznej,
- gatunków inwazyjnych,
- zagrożeń ekosystemów leśnych,
- zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów.

W 2023 roku wszyscy pracownicy RDOŚ wzięli udział w szkoleniu dostępnym na platformie e-learningowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z zakresu Ochrony danych osobowych z uwzględnieniem przepisów RODO.

7.5 Inne działania RDOŚ w Białymstoku o charakterze pro-środowiskowym:

Kontrole Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Przedmiotem kontroli zewnętrznych zaplanowanych i wykonywanych przez RDOŚ, zgodnie z kompetencją Regionalnego Dyrektora określoną w ustawie z 16.04.2004 r. o ochronie przyrody, w 2023 r. były następujące zagadnienia:

- ✓ realizacja i przestrzeganie przepisów dotyczących rezerwatów przyrody:
 - Kontrolą objęto rezerwat przyrody „Tobolinka” w Nadleśnictwie Pomorze oraz rezerwat przyrody „Czapliniec Bełda” w Nadleśnictwie Rajgród,
- ✓ przestrzeganie przepisów obowiązujących w stosunku do stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową:
 - Wykonano kontrole stref ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania ptaków: w strefie ochrony głuszca *Tetrao urogallus* w Nadleśnictwie Pomorze oraz w strefie ochrony puchacza *Bubo bubo* w Nadleśnictwie Rajgród,
- ✓ przestrzeganie przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów i składników przyrody:
 - Wykonano kontrolę jednego podmiotu gospodarczego: Marek Wierzbicki, Grajewo (podmiot prowadzący skup ślimaka winniczka),
- ✓ przestrzeganie przepisów obowiązujących w stosunku do ośrodków rehabilitacji zwierząt:
 - Wykonano kontrole w 2 ośrodkach rehabilitacji zwierząt: Ogród Botaniczny „Podlaski Ogród Ziołowy” w Korycinach (prowadzony przez podmiot prywatny), Ogród zoologiczny „Akcent ZOO” w Białymstoku prowadzony przez Miasto Białystok.

Wydawanie aktów prawa miejscowego oraz zarządzeń regulujących zasady funkcjonowania jednostki.

W 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wydał następujące akty prawa miejscowego – zgodnie ze swoją kompetencją:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 maja 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego 2023.3062);

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 20 czerwca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnego Nurca PLB200004 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego 2023.3376);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 20 czerwca 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego 2023.3377);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody Strabla (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r., poz. 991);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Hańcza" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r., poz. 990);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody Jelonka (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2023 r. poz. 6552).

Foto RDOŚ Białystok

8. PODSUMOWANIE

Dołączając do grona przedsiębiorstw, organizacji i instytucji uprawnionych do posługiwania się logo EMAS, dążymy do doskonalenia efektywności naszej działalności oraz umocnienia wizerunku naszego Urzędu, dla którego ochrona środowiska jest najważniejszym wyznacznikiem.

9. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS

Chcąc zapewnić Państwu dostęp do informacji o naszej działalności i naszym wpływie na środowisko zapraszamy do zapoznania się z informacjami zawartymi na stronie internetowej www.bialystok.rdos.gov.pl lub do kontaktu z Pełnomocnikiem ds. EMAS: Anna Chojnacka - tel.: 85 740 69 81 wew. 43, lub mailowo: anna.chojnacka@bialystok.rdos.gov.pl

10. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu **84** (kod NACE) oświadcza, że przeprowadziło weryfikację, czy obiekty, o których mowa w uaktualnionej deklaracji środowiskowej Organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku

Adres: ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok

o nr rejestracji: **PL 2.20-001-62**

spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej obiektów dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz obiektów w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **12.09.2024**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

PL-V-0006

Przemysław Galka
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.